

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**INFORMACIJA O MIKROKREDITNOM SISTEMU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SA STANJEM NA DAN 31.03.2012. GODINE**

Sarajevo, maj 2012. godine

Sadržaj

1. UVOD	3
1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO	4
1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u prvom kvartalu 2012. godine.....	4
1.3. Potrebne mjere na nivou sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja .	6
2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA	7
2.1. Kadrovi	7
3. ANALIZA FINANSIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO	8
3.1. Bilans stanja.....	8
3.2. Kapital	12
3.3. Kreditni portfolio	14
3.4. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite	19
3.5. Bilans uspjeha.....	21
4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	23

PRILOZI:

<i>Prilog 1.</i>	<i>Osnovni podaci o MKO</i>
<i>Prilog 2.</i>	<i>Bilans stanja MKF</i>
<i>Prilog 3.</i>	<i>Bilans stanja MKD</i>
<i>Prilog 4.</i>	<i>Bilans uspjeha MKF</i>
<i>Prilog 5.</i>	<i>Bilans uspjeha MKD</i>
<i>Prilog 6.</i>	<i>Pregled doniranog kapitala MKF</i>

GRAFIKONI:

<i>Grafikon 1.</i>	<i>Iznos aktive MKO na dan 31.03.2012. godine u 000 KM</i>
<i>Grafikon 2.</i>	<i>Iznos bruto portfolija MKO na dan 31.03.2012. godine u 000 KM</i>
<i>Grafikon 3.</i>	<i>Iznos kapitala MKO na dan 31.03.2012. godine u 000 KM</i>
<i>Grafikon 4.</i>	<i>Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno neto dobit/gubitak MKD za period 01.01. - 31.03.2012. godine u 000 KM</i>
<i>Grafikon 5.</i>	<i>Prosječne ponderisane EKS na kratkoročne kredite prema izvještajima MKO u I kvartalu 2012. godine</i>
<i>Grafikon 6.</i>	<i>Prosječne ponderisane EKS na dugoročne kredite prema izvještajima MKO u I kvartalu 2012. godine</i>
<i>Grafikon 7.</i>	<i>Broj zaposlenih MKO na dan 31.03.2012. godine</i>
<i>Grafikon 8.</i>	<i>Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 31.03.2012. godine</i>
<i>Grafikon 9.</i>	<i>Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfolio MKO na dan 31.03.2012. godine</i>
<i>Grafikon 10.</i>	<i>Portfolio u riziku preko 30 dana na dan 31.03.2012. godine</i>

1. UVOD

Zakonom o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 59/06) (ZoMKO) uređuje se osnivanje, registriranje, djelatnost, oblik organizovanja, poslovanje, način upravljanja, prestanak rada i nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija (MKO, odnosno mikrokreditnih fondacija (MKF) i mikrokreditnih društava (MKD) u Federaciji BiH. Nadležnosti Agencije za bankarstvo Federacije BiH (Agencija) nad ovim poslovima propisane su Zakonom o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 9/96, 27/98, 20/00, 45/00, 58/02, 13/03, 19/03, 47/06, 59/06, 48/08 i 34/12) i internim aktima Agencije, a svi navedeni poslovi obavljaju se u okviru Sektora za nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija.

Funkciju nadzora MKO, Agencija obavlja kontrolom na licu mjesta (*on-site*) i analizom izvještaja koje MKO dostavljaju Agenciji (*off-site*), shodno ZoMKO i podzakonskim aktima Agencije. Izvještajnu osnovu čine kvartalni izvještaji o bilansu stanja, kapitalu, kreditima, rezervama za kreditne gubitke, rezultatima poslovanja i drugi izvještaji o pojedinim segmentima poslovanja, te mjesečni izvještaj o kamatnim stopama.

U toku prvog kvartala 2012. godine, Agencije je nastavila redovan nadzor MKO, a u on-site kontrolama je kontrolisala 22% aktive cjelokupnog mikrokreditnog sistema u Federaciji BiH. Kontrole na licu mjesta (*on-site*) obavljene su prema utvrđenom planu kontrola ili prioritetu, u slučajevima bitno poremećenog poslovanja MKO. U ovom periodu, Agencija je posebno nadzirala kreditno poslovanje, odnosno upravljanje kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti, rad odjela za prigovore i žalbe klijenata i jemaca, obračun i način iskazivanja efektivne kamatne stope, kapital i poslovanje s doniranim sredstvima MKO, usklađenost sa standardima poslovanja definisanim podzakonskim aktima Agencije, te usklađenosti sa ZoMKO, Zakonom o udruženjima i fondacijama (ZUF) i drugim propisima.

Nepравилности utvrđene neposrednim nadzorom MKO obavljenim u prvom kvartalu 2012. godine, uglavnom su se odnosile na nepridržavanje odredaba ZoMKO i provedbenih akata Agencije, specifično u pogledu formiranja i održavanja rezervi za kreditne gubitke, a posebno u slučajevima ponovnog ugovaranja kredita. Dodatne nepravilnosti utvrđene on-site kontrolama MKO, odnosile su se na kršenje Odluke o ostalim općim uvjetima za poslovanje MKO u pogledu propisanih standarda Agencije za poslovanje MKO i pokrića gubitka na teret doniranog kapitala za kreditni portfelj.

1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO

Poslovanje MKO bliže se uređuje podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od Upravnog odbora Agencije i uputstvima za poslovanje MKO usvojenim od direktora Agencije.

Odluke Agencije za poslovanje MKO	Službene novine Federacije BiH
1. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje dozvole za rad mikrokreditnoj fondaciji nastaloj promjenom oblika mikrokreditne organizacije	27/07
2. Odluka o uslovima i postupku izdavanja i oduzimanja dozvole za rad i drugih saglasnosti mikrokreditnim organizacijama	27/07 i 46/11
3. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje dozvole za rad i saglasnosti za sticanje vlasničkih udjela ulaganjem i prijenosom imovine mikrokreditne fondacije	27/07
4. Odluka o nadzoru poslovanja mikrokreditnih organizacija	27/07
5. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje mikrokreditne organizacije dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i rokovima izvještavanja	27/07
6. Odluka o visini i načinu formiranja i održavanju rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija	27/07
7. Odluka o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite	27/07, 46/09 i 46/11
8. Odluka o ostalim općim uslovima za poslovanje mikrokreditne organizacije	27/07
9. Odluka o uslovima i načinu postupanja mikrokreditne organizacije po prigovoru klijenta	32/10
10. Odluka o naknadama koje se za rad mikrokreditne organizacije plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH	46/11

Uputstva Agencije za poslovanje MKO

1. Uputstvo za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite;
2. Uputstvo za izračunavanje ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope;
3. Uputstvo za izračunavanje prilagođenog povrata na aktivu;
4. Uputstvo za izračunavanje pokazatelja operativne efikasnosti i
5. Uputstvo za izradu izvještaja mikrokreditnih organizacija.

1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u prvom kvartalu 2012. godine

U odnosu na kraj prethodne godine, krajem prvog kvartala 2012. godine nastavljen je blagi pad bruto portfolija MKO. MKO su izložene pritisku konkurencije kako od većih MKO tako i od banaka, te su mnoge manje MKO suočene s nedostatkom sredstava za finansiranje kreditnog portfolija.

Da je manje sredstava raspoloživih za finansiranje kreditnog portfolija MKO pokazuje pad dugoročnih izvora sredstava koji su krajem prvog kvartala 2012. godine pali za 4% u odnosu na kraj prethodne godine. U toku prvog kvartala 2012. godine otpisano je 3,2 miliona KM glavnice, što je 0,78% od ukupnih bruto kredita. Mikrokreditne organizacije ulažu više napora u naplatu potraživanja po otpisanim kreditima, što je evidentno iz iskazanih vanrednih prihoda na kraju prvog kvartala 2012. godine, koji su u odnosu na isti period prethodne godine veći za 13%.

Tabela 1. Vanbilansna evidencija: Potraživanja po otpisanoj glavnici i kamati

u 000 KM

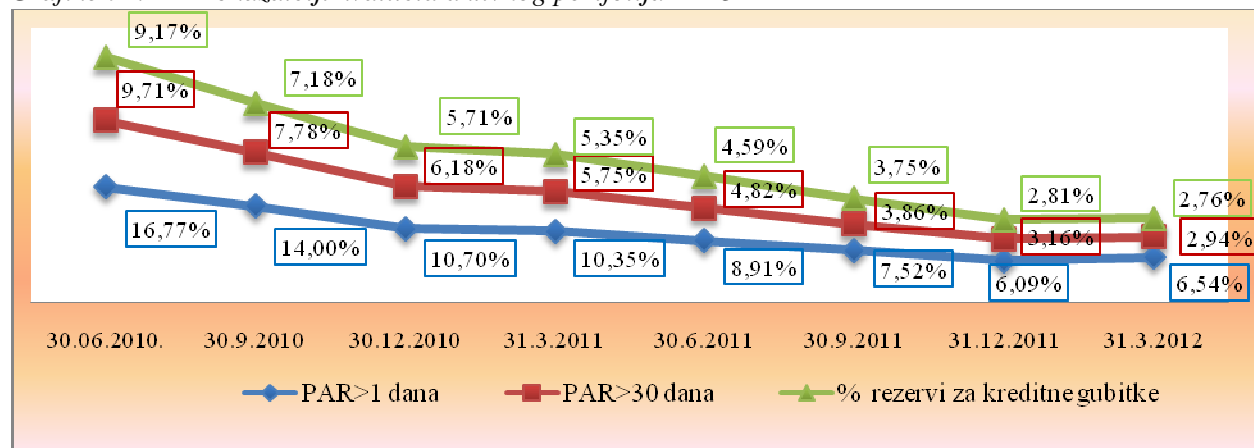
OPIS	FIZIČKA LICA		PРАВNA LICA		UKUPNO	
	Otpisana glavnica	Otpisana kamata	Otpisana glavnica	Otpisana kamata	Otpisana glavnica	Otpisana kamata
1	2	3	4	5	6=2+4	7=3+5
Početno stanje na datum 01.01.2012.godine	138.622	24.836	2.656	466	141.279	25.302
Promjene u 2012. godini:						
novi otpis (u tekućoj godini)	3.177	1.081	28	2	3.205	1.084
naplaćeno u tekućoj godini	2.663	827	44	8	2.707	835
trajni otpis	128	19	3	0	131	19
Saldo na datum 31.03.2012. godine	139.009	25.071	2.637	460	141.645	25.531

Za MKO koje i dalje bilježe pad kreditnog portfolija, gubitak tržišnog segmenta, te kojima je uskraćeno povjerenje kreditora, uslijed negativnog trenda poslovanja, nemogućnosti dostizanja postavljenih standarda, važno je, u smislu održavanja supstance poslovanja, te posebno doniranih sredstava, pregovarati o spajanju ili pripajanju što predstavlja važan korak u očuvanju sektora.

Dosadašnji pregovori većih MKO u Federaciji BiH o osnivanju zajedničkog društva prenosom imovine iz mikrokreditne fondacije nisu dali rezultate, a većina MKO svoju šansu vide u osnivanju društva od strane jedne fondacije čime bi se multiplicirao broj pravnih subjekata koji se bave mikrokreditiranjem u Federaciji BiH. Suprotno stavovima MKO u Federaciji BiH, posljedice kreditne ekspanzije, ekonomski ambijent, prezaduženost i preklapanje klijenta, zasićenje lokalnih tržišta na kojima posluje nekolicina mikrokreditnih organizacija, te opće raspoloženje javnog mnijenja prema sektoru, ne predstavlja ambijent za multipliciranje MKO, te naprotiv, nalaže sintezu u okviru sektora putem zajedničkog osnivanja mikrokreditnih društava od strane više mikrokreditnih fondacija. Na taj način bi se olakšao proces ulaganja u mikrokreditna društva, te poboljšao segment korporativnog upravljanja, bez multipliciranja subjekata što predstavlja najslabiju kariku u većini institucija.

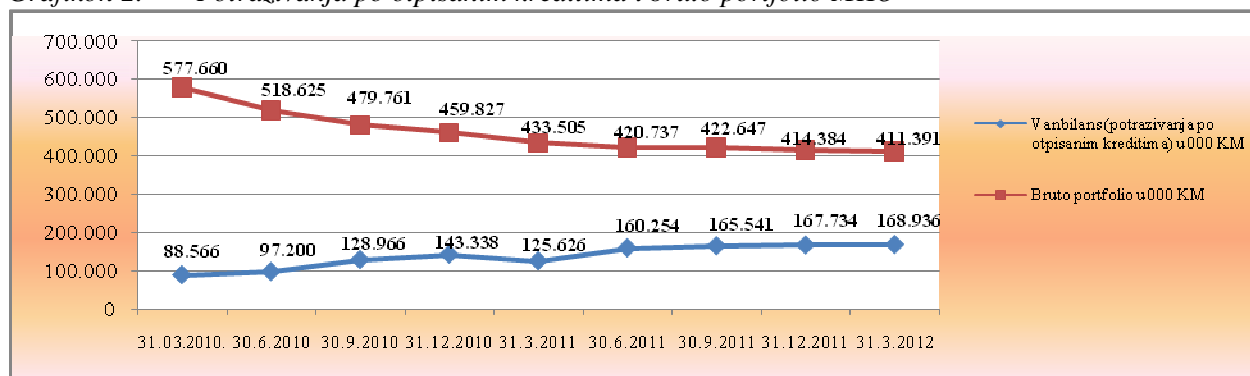
U cilju preveniranja i prevazilaženja problema prezaduženosti, Agencija je naložila MKO punu primjenu propisa o obaveznoj razmjeni informacija na nivou sektora i Centralnog registra kredita CBBiH. U proteklom periodu, većina MKO je uložila dodatne napore na primjeni praksi odgovornog kreditiranja i ostvarivanja misije i ciljeva mikrokreditnog sektora.

Grafikon 1. Pokazatelji kvaliteta aktivnog portfolija MKO

Usprkos blagom padu mikrokreditnog portfolija za 1% u odnosu na kraj prethodne godine, rezultati većih MKO prema izvještajima o rezervama iskazuju poboljšanja kvalitete aktivnog kreditnog portfolija u poređenju sa krajem prethodne godine. Poboljšanje kvalitete aktivnog portfolija iskazano je smanjenjem stope rezervi za kreditne gubitke sa 2,81%, koliko je iznosila na 31.12.2011. godine, na 2,76%. Portfolio u riziku preko 30 dana kašnjenja smanjen je sa 3,16% na 2,94%, čime se ukupan rezultat sektora po pitanju rizičnosti portfolija nalazi u okvirima standarda propisanog od Agencije. Od 16 MKO, 5 MKF ne zadovoljava standard Agencije u pogledu rizičnosti portfolija koji mora biti ispod 5%. Portfolio u riziku preko jednog dana kašnjenja bilježi blagi rast (za 0,45 procentnih poena), te je sa 6,09% koliko je iznosio na kraju prethodne godine, povećan na 6,54%.

Grafikon 2. Potraživanja po otpisanim kreditima i bruto portfolio MKO

Zabrinjava međutim činjenica da vanbilansna evidencija ukupno otpisanih kredita nastavlja rasti, pa su tako na kraju prvog kvartala 2012. godine, ukupna potraživanja po otpisanim kreditima MKO iznosila 169 miliona KM što je 41% od ukupnog kreditnog portfolija.

Postoje značajna odstupanja u kvalitetu portfolija između različitih MKO, koja su evidentna iz podataka da pet MKO ima preko 80% ukupno otpisanih kredita u odnosu na ukupni bruto portfolio (kod jedne MKO ukupan iznos potraživanja po otpisanim kreditima, koji se nalaze u vanbilansu, za 16% je veći od iznosa aktive), što je direktna posljedica kreditne ekspanzije u prošlosti, dok su tri MKO iskazale ukupne otpise ispod 15% ukupnog bruto portfolija.

1.3. Potrebne mjere na nivou sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja

Konsolidacija na nivou MKO, posebno MKO srednje veličine, neophodna je za stabilizaciju mikrokreditnog sektora, u cilju povećanja ekonomije obima, poboljšanja efikasnosti poslovanja MKF kroz značajne uštede troškova i smanjenje kamatnih stopa, kao i povećanja kompetentnosti upravnih odbora, menadžmenta i ostalog osoblja MKO. Konsolidacijom bi se omogućilo osnaživanje kapitalne baze manjeg broja jačih i zdravijih MKO. Također, značajan iznos kredita u pasivi mikrokreditnih organizacija dopijeva u ovoj godini, te u odsustvu podrške kreditora, organizacije mogu biti izložene problemu likvidnosti.

Agencija očekuje da će se izmjenama ZoMKO otkloniti nedorečenost zakonskih propisa, omogućiti adekvatni instrumenti za nadzor poslovanja MKO, omogućiti efikasnije korigiranje uočenih problema u poslovanju MKO, te otkloniti eventualne zloupotrebe. Očekivanim izmjenama ZoMKO kreirati će se prostor za dodatno poboljšanje podzakonskih akata Agencije u cilju zaštite doniranih sredstva kojim je direktno omogućeno kreditiranje velikog broja klijenta koji nemaju pristup tradicionalnim izvorima finansiranja.

2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA

U Federaciji BiH sa 31.03.2012. godine, dozvolu za rad Agencije ima 16 MKO, od toga 15 MKF (neprofitne organizacije) i 1 MKD (profitna organizacija), te 27 organizacionih dijelova MKD čije je sjedište u Republici Srpskoj. Agencija trenutno vodi postupak prestanka rada jedne MKF. Sve MKF koje su dobile dozvolu za rad Agencije, izvršile su preregistraciju u skladu sa ZoMKO, odnosno nastale su promjenom oblika MKO osnovanih shodno Zakonu o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH, broj: 24/00). Stoga, sve MKF zakonski su pravni slijednik imovine, prava i obaveza MKO osnovanih u skladu sa ZoMKO iz 2000. godine. U Prilogu 1. nalaze se osnovni podaci o MKF i MKD kojima je Agencija izdala dozvolu za rad za obavljanje poslova davanja mikrokredita.

Trend zatvaranja organizacionih dijelova MKO u prvom kvartalu 2012. godine je usporen pa tako MKO sa sjedištem u Federaciji BiH na dan 31.03.2012. godine imaju ukupno 343 organizaciona dijela, od čega u Federaciji BiH 227, Republici Srpskoj 113 i Distriktu Brčko 3, čime je ukupan broj organizacionih dijelova MKO sa sjedištem u Federaciji BiH veći za 2 organizaciona dijela, odnosno za 1% u odnosu na kraj prethodne godine. Ukupno 187 organizacionih dijelova MKO sa sjedištem u Federaciji BiH ima ovlaštenja za dodjelu mikrokredita, stoga su upisani u nadležni registar. U toku prvog kvartala 2012. godine, Agencija je izdala 5 suglasnosti za osnivanje organizacionih dijelova, 4 suglasnosti za promjenu adrese organizacionih dijelova i 3 suglasnosti za zatvaranje organizacionih dijelova MKO. Organizacione dijelove izvan Federacije BiH ima 9 MKF.

Agencija je dala dozvole za rad organizacionih dijelova jednog MKD koje ima sjedište u Republici Srpskoj, a koje u Federaciji BiH posluje putem 27 filijala i terenskih ureda.

2.1. Kadrovi

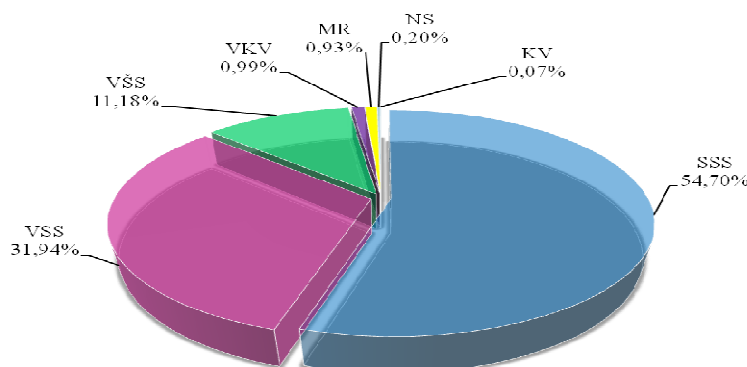
Tabela 2. Kvalifikaciona struktura zaposlenih

Rb.	Kvalifikacija	31.12.2011.		Ukupno	Učešće (%)	31.03.2012.		Ukupno	Učešće (%)	Indeks
		MKF	MKD			MKF	MKD			
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8	9=(7+8)	10	11=9/5
1.	NS	3	0	3	0,20	3	0	3	0,20	100
2.	KV	1	0	1	0,07	1	0	1	0,07	100
3.	VKV	15	0	15	0,99	15	0	15	0,99	100
4.	SSS	817	4	821	54,41	824	3	827	54,70	101
5.	VŠS	183	0	183	12,13	169	0	169	11,18	92
6.	VSS	469	4	473	31,35	479	4	483	31,94	102
7.	MR	13	0	13	0,86	14	0	14	0,93	108
UKUPNO		1.501	8	1.509	100,00	1.505	7	1.512	100,00	100

Sa 31.03.2012. godine, mikrokreditni sektor zapošljava ukupno 1.512 radnika, što je za 3 radnika više u odnosu na 31.12.2011. godine. MKF zapošljavaju 1.505 radnika ili 99,5%, a MKD 7 radnika ili 0,5%. U strukturi zaposlenih najveće je učešće SSS od 54,70%, VSS od 31,94% i VŠS od 11,18%.

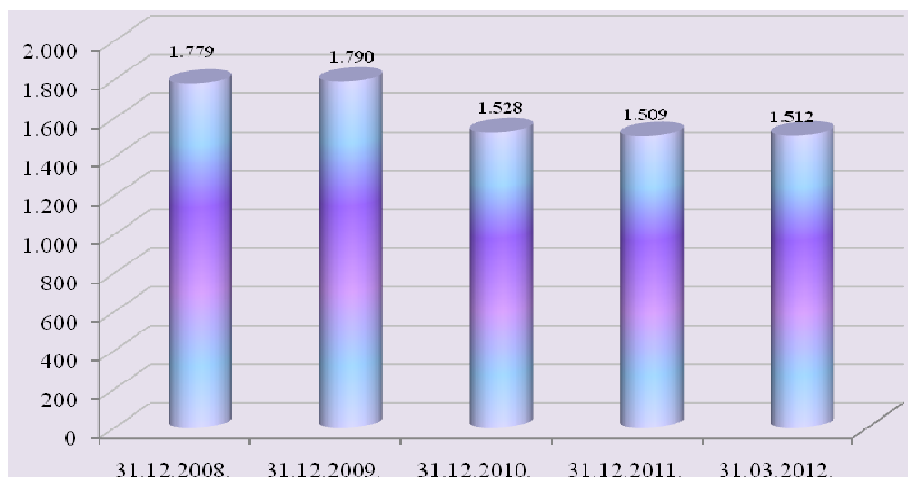
Učešće zaposlenih sa srednjom stručnom spremom je u porastu (za 1%), sa visokom stručnom spremom (za 2%) i magistara (za 8%), dok je procent učešća zaposlenih sa višom stručnom spremom u padu (za 8%) u odnosu na 31.12.2011. godine.

Grafikon 3. Kvalifikacijska struktura zaposlenih u MKO na dan 31.03.2012. godine

Posmatrajući broj zaposlenih kroz godine rada MKO, najveći broj zaposlenih zabilježen je na kraju 2009. godine kada su MKO zapošljavale 1.790 radnika, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.03.2012. godine, predstavlja smanjenje od 16%. Posmatrajući ova dva perioda, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveće smanjenje broja zaposlenih, kod kojih je isti manji za 37%, odnosno 32%.

Grafikon 4. Broj zaposlenih u MKO po godinama

3. ANALIZA FINANSIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO

3.1. Bilans stanja

Bilansna suma MKO sa 31.03.2012. godine iznosi 488 miliona KM i za 14,5 miliona KM ili 3% je manja u odnosu na stanje sa 31.12.2011. godine. Rast bilansne sume u odnosu na kraj prethodne godine, bilježi 5 MKF, dok je pad zabilježilo 10 MKF i 1 MKD. Pad bilansne sume do 10% u odnosu na 31.12.2011. godine zabilježilo je 9 MKF, dok su pad bilansne sume preko 10% u odnosu na kraj prethodne godine zabilježile 1 MKF i 1 MKD. Najveće učešće u ukupnom bilansu MKO ima šest MKF sa aktivom u iznosu od 446,7 miliona KM ili 92%.

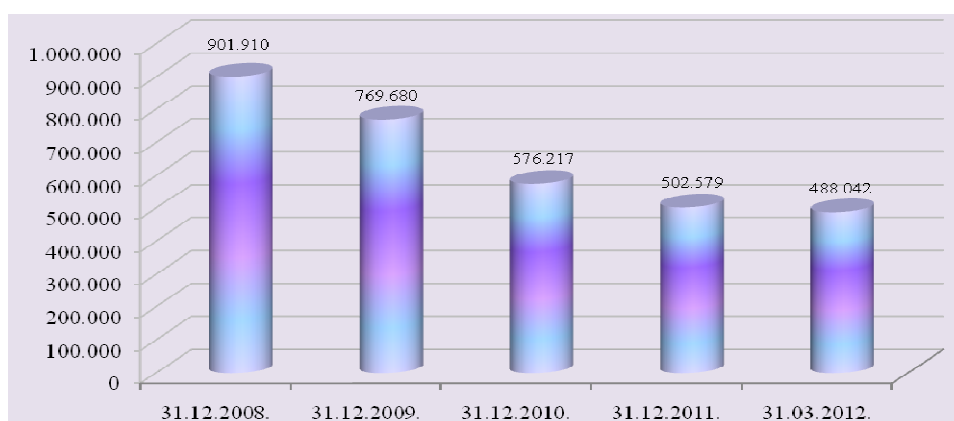
Tabela 3. Bilans stanja MKO

u 000 KM

OPIS	31.12.2011. godine					31.03.2012. godine					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=(2+4)	7	8	9	10	11=(7+9)	12
AKTIVA											
1. Novčana sredstva	28.973	6	270	14	29.243	26.093	5	74	4	26.167	89
2. Plasmani bankama	14.975	3	0	0	14.975	6.100	1	0	0	6.100	41
3. Krediti	412.802		1.582		414.384	409.848		1.543		411.391	99
4. Minus: rezerv. za kred. Gubitke	11.647		11		11.658	11.342		30		11.373	98
5. Neto krediti	401.155	80	1.572	80	402.727	398.506	82	1.512	88	400.018	99
6. Posl. prostor i ost. fik. Aktiva	47.838	10	75	4	47.913	47.896	10	79	5	47.975	100
7. Dugor. Investicije	15	0	0	0	15	15	0	0	0	15	100
8. Ostala aktiva	9.048	2	57	3	9.105	8.997	2	56	3	9.053	99
9. Minus: rezerv. na ost. st. aktive, osim kredita	1.398	0	2	0	1.400	1.285		2		1.287	92
UKUPNO AKTIVA	500.606	100	1.973	100	502.579	486.323	100	1.719	100	488.042	97
PASIVA											
10. Obaveze po uzet. Kreditima	330.981	66	1.175	60	332.156	314.056	65	922	54	314.978	95
11. Ostale obaveze	20.054	4	69	3	20.122	20.228	4	67	4	20.295	101
12. Kapital	149.571	30	729	37	150.301	152.039	31	730	42	152.769	102
UKUPNO PASIVA	500.606	100	1.973	100	502.579	486.323	100	1.719	100	488.042	97
Vanbilansna evidencija	168.222		60		168.282	169.386		60		169.446	101

Posmatrajući bilansnu sumu MKO kroz godine rada MKO, najveći iznos iste zabilježen je na kraju 2008. godine kada je iznosila 902 miliona KM, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.03.2012. godine, predstavlja pad od čak 46%. Posmatrajući ova dva perioda, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveći pad bilansne sume, kod kojih je ista pala za čak 73%, odnosno 68%.

Grafikon 5. Iznos aktive MKO (u 000 KM)

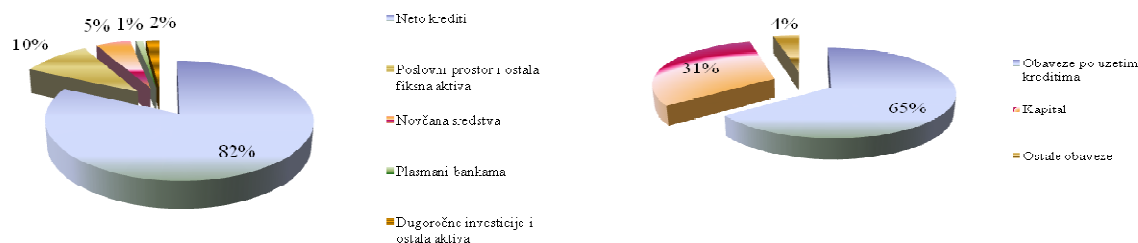

U strukturi aktive MKO, novčana sredstva iznose 26,1 milion KM ili 5% sa stopom pada od 11% u odnosu na 31.12.2011. godine i većinom se odnose na novčana sredstva MKF. Plasmani bankama iznose 6,1 milion KM ili 1%. Neke MKF mogu se suočiti sa rizikom likvidnosti, a kreditori generalno pokazuju visok stepen opreza uslijed iskazanih rezultata poslovanja odnosno trenda koji iskazuje sektor, čime se fondacijama ograničava pristup novim kreditima kojim bi zadovoljili kratkoročne obaveze, što uz lošu naplatu kredita može dovesti do nelikvidnosti.

Neto krediti, odnosno bruto krediti umanjeni za rezervisanja za kreditne gubitke iznose 400 miliona KM ili 82% ukupne aktive i manji su za 2,7 miliona KM ili 1% u odnosu na 31.12.2011. godine. Pad neto kredita u odnosu na kraj prethodne godine, zabilježilo je 8 MKF i 1 MKD, dok je rast zabilježilo 7 MKF. U odnosu na 31.12.2011. godine, pad neto kredita do 10% zabilježilo je 6 MKF i 1 MKD, dok su pad preko 20% zabilježile 2 MKF.

Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva iznose 48 miliona KM ili 10% ukupne aktive i za 62 hiljade KM ova bilansna pozicija veća je u odnosu na kraj prethodne godine. Sedam MKF ima procent fiksne aktive u ukupnoj aktivi (umanjenoj za donirani kapital) veći od dozvoljenog iznosa. Iznos od 7,8 miliona KM ili 2% odnosi se na dugoročne investicije (15 hiljada KM) i ostalu aktivu (7.767 hiljada KM umanjenu za rezervisanja na ostale stavke aktive osim kredita), koju čine obračunate kamate, avansi, aktivna vremenska razgraničenja i drugo. Dugoročne investicije odnose se na jednu MKF, dok je procent ostale aktive kod 14 MKF i 1 MKD ispod 10% u odnosu na ukupnu aktivu, a samo kod jedne MKF taj procent iznosi 17,91%.

Grafikon 6. Struktura aktive i pasive MKO

U strukturi pasive MKO, obaveze po uzetim kreditima osnovni su izvor sredstava i iznose 315 miliona KM ili 65% ukupne pasive i manji su za 5% u odnosu na 31.12.2011. godine.

Tabela 4. Ročna struktura uzetih kredita

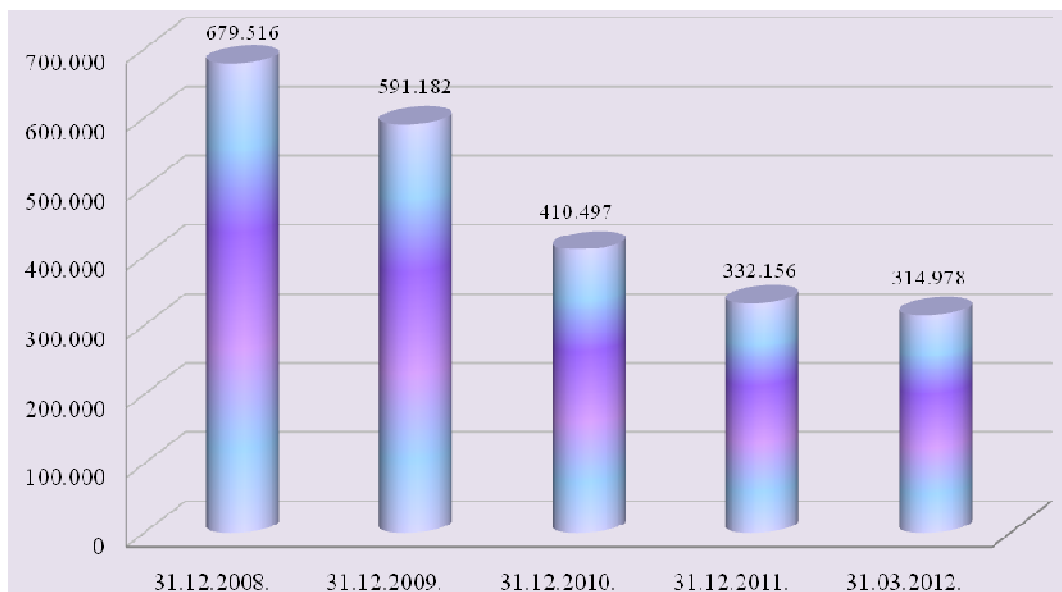
u 000 KM

OPIS	31.12.2011. godine				31.03.2012. godine				Indeks
	MKF	MKD	UKUPNO	%	MKF	MKD	UKUPNO	%	
1	2	3	4=(2+3)	5	6	7	8=(6+7)	9	10=8/4
1. Obaveze po uzetim kratkor. kreditima	82.347	723	83.070	25	75.508	470	75.979	24	91
2. Obaveze po uzetim dugoroč. kreditima	248.634	452	249.086	75	238.548	451	238.999	76	96
UKUPNO	330.981	1.175	332.156	100	314.056	922	314.978	100	95

Od ukupnih obaveza po uzetim kreditima, dugoročni krediti (kojih nema 4 MKF) iznose 239 miliona KM ili 76% i imaju stopu pada od 4% u odnosu na kraj prethodne godine. Od ukupnih obaveza po uzetim kreditima, kratkoročni krediti (kojih nema 5 MKF) iznose 76 miliona KM ili 24% i imaju stopu pada od 9% u odnosu na kraj prethodne godine. Na obaveze po uzetim kreditima na MKF odnosi se 314 miliona KM ili 99,7% od ukupnih obaveza po uzetim kreditima.

Posmatrajući iznos ukupnih obaveza MKO po uzetim kreditima kroz godine rada MKO, najveći iznos istih zabilježen je na kraju 2008. godine kada su iznosile 679,5 miliona KM, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.03.2012. godine, predstavlja pad od 54%. Posmatrajući ova dva perioda, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveći pad iznosa ukupnih obaveza po uzetim kreditima, kod kojih su iste pale za čak 87%, odnosno 86%.

Grafikon 7. Iznos obaveza MKO po uzetim kreditima po godinama (u 000 KM)

Najznačajniji kreditori MKO na koje se odnosi 79% od ukupnih kreditnih obaveza su:

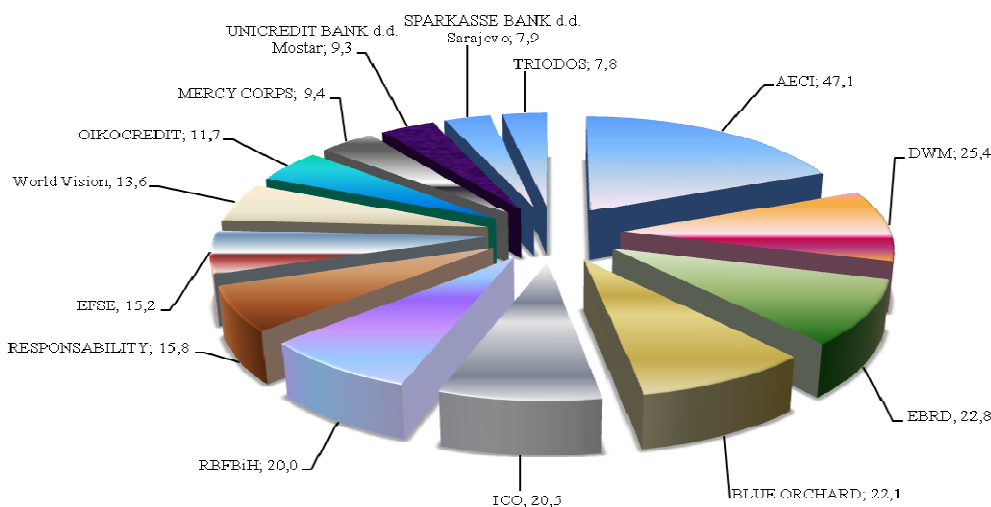
- 1.) AECI – Agencija za međunarodnu saradnju Kraljevine Španije (47,1 milion KM);
- 2.) DWM – Developing World Markets, SAD (25,4 miliona KM);
- 3.) EBRD – Evropska banka za obnovu i razvoj, Velika Britanija (22,8 miliona KM);
- 4.) Blue Orchard Finance S.A., Švicarska (22,1 milion KM);
- 5.) ICO – Instituto de Credito Oficial, Španija (20,5 miliona KM);
- 6.) Razvojna banka Federacije BiH¹ (20,0 miliona KM);
- 7.) Responsibility SICAV, Švicarska (15,8 miliona KM);
- 8.) EFSE – Evropski fond za Jugoistočnu Evropu, Luksemburg (15,2 milion KM);
- 9.) World Vision International, USA (13,6 milion KM);
- 10.) Oikokredit, Holandija (11,7 miliona KM);
- 11.) Mercy Corps, SAD (9,4 miliona KM);
- 12.) UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH (9,3 miliona KM);
- 13.) Sparkasse Bank d.d. Sarajevo, BiH (7,9 miliona KM) i
- 14.) Triodos – Doen, Holandija (7,8 miliona KM).

U toku prvog kvartala 2012. godine, zabilježeno je smanjenje učešća EFSE-a u ukupnim obavezama MKO koji je, u odnosu na 31.12.2011. godine, za 42% smanjio svoje učešće u kreditnim obavezama MKO, dok je Sparkasse Bank d.d. Sarajevo povećala svoje učešće za 7,1 milion KM, te je u odnosu na kraj prethodne godine povećala i broj kreditiranih MKO sa jedan na pet MKO.

Također je zabilježeno da samo jedna MKF kod prvog kreditora ima izloženost 41%, a kod drugog čak 58%, te obzirom da se radi o velikoj koncentraciji u izvorima sredstava, to predstavlja opasnost za ovu MKF, jer u slučaju povlačenja sredstava, njezina budućnost može biti značajno ugrožena.

¹ Sredstva su plasirana u okviru Projekta lokalnih inicijativa LIP I i LIP II koja su Odlukom Vlade Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br: 78/06 i 34/07) na upravljanje prenesena Razvojnoj banci Federacije BiH.

Grafikon 8. Izvori sredstava MKO na dan 31.03.2012. godine (u mil. KM)

Ostale obaveze iznose 20,3 miliona KM ili 4% ukupne pasive, a čine ih obaveze prema zaposlenim, dobavljačima, pasivna vremenska razgraničenja i drugo. Ukupno 5 MKF ima procent ostalih obaveza veći od 10% u odnosu na ukupne obaveze.

Vanbilansna evidencija iznosi 169,4 miliona KM, koju čine otpisana kreditna potraživanja (168,9 miliona KM) i komisioni poslovi (0,5 miliona KM koje imaju dvije MKF) i za 1% je veća od stanja sa 31.12.2011. godine.

3.2. Kapital

Ukupni kapital MKO na dan 31.03.2012. godine iznosi 152,7 miliona KM ili 31% ukupne pasive i veći je za 2,4 miliona KM ili 2% u odnosu na kraj 2011. godine, što je većinom rezultat povećanja kapitala kod jedne MKF kod koje je kontrolom izvršeno preknjižavanje u okviru strukture kapitala, o kojoj je pogrešno izvještavala Agenciju. Kapital MKF iznosi 152 miliona MKF ili 99,5%, a kapital jednog MKD 0,7 miliona KM ili 0,5%. Tri MKF imaju procent iznosa kapitala (umanjenog za donirani kapital) u odnosu na ukupnu aktivu manji od dozvoljenog iznosa.

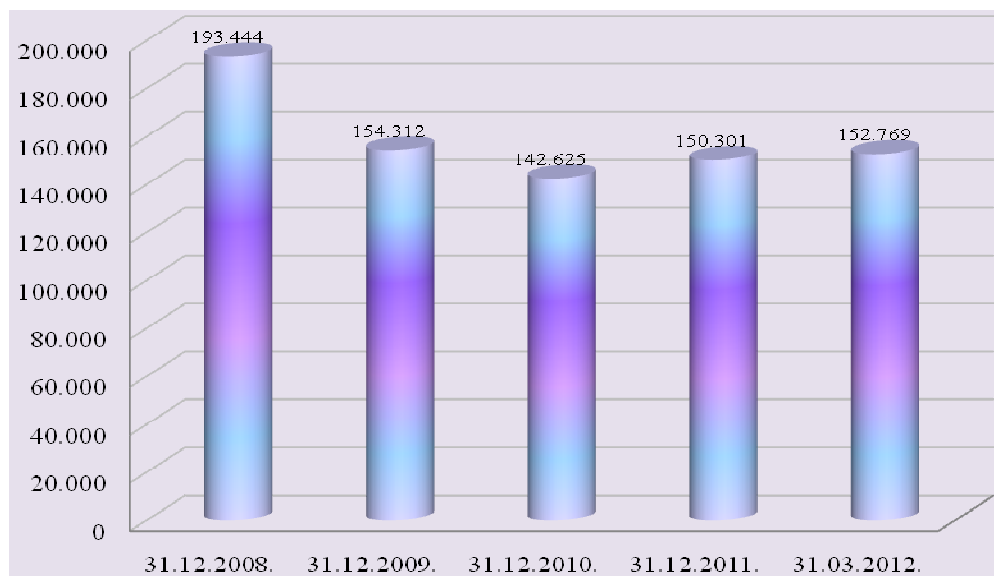
Tabela 5. Struktura kapitala MKO

u 000 KM

OPIS	31.12.2011. godine					31.03.2012. godine					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=2+4	7	8	9	10	11=7+9	12=11/6
Donirani kapital	43.061	29	0	0	43.061	45.160	30	0	0	45.160	105
Osnovni kapital	10.157	7	600	82	10.757	10.245	7	600	82	10.845	101
Višak/manjak pr. nad ras.	93.411	62	0	0	93.411	93.708	62	0	0	93.708	100
Emisiona ažia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neraspoređena dobit	0	0	29	4	29	0	0	29	4	29	102
Zakonske rezerve	0	0	100	14	100	0	0	100	14	100	100
Ostale rezerve	2.942	2	0	0	2.942	2.926	2	0	0	2.926	99
UKUPNO KAPITAL	149.571	100	729	100	150.301	152.039	100	730	100	152.769	102

Posmatrajući iznos kapitala MKO kroz godine rada MKO, najveći iznos istog zabilježen je na kraju 2008. godine kada je iznosio 193,4 miliona KM, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.03.2012. godine, predstavlja pad od 21%. Posmatrajući ova dva perioda, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveći pad iznosa kapitala, kod kojih je isti pao za čak 79%, odnosno 70%.

Grafikon 9. Iznos kapitala MKO po godinama (u 000 KM)

U strukturi kapitala najznačajniji je višak prihoda nad rashodima koji iznosi 93,7 miliona KM, te čini 61% ukupnog kapitala MKF i veći je za 297 hiljada KM ili 0,32% u odnosu na kraj prethodne godine. Manjak prihoda nad rashodima za period od 01.01. do 31.03.2012. godine ostvarile su 4 MKF, a višak prihoda nad rashodima 11 MKF, dok je jedno MKD ostvarilo neto dobit.

Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 129 hiljada KM ili 18% ukupnog kapitala MKD. Višak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja, ostvarile su samo 4 MKF, dok je 11 MKF i 1 MKD ostvarilo manjak prihoda nad rashodima odnosno gubitak od redovnog poslovanja. Od tih 11 MKF, 7 ih je zahvaljujući vanrednim prihodima koji su veći od iznosa ostvarenog manjka prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja, na kraju prvog kvartala 2012. godine, ostvarilo pozitivan rezultat.

Također je i jedno MKD na kraju prvog kvartala 2012. godine, zahvaljujući vanrednim prihodima, ostvarilo neto dobit. Vanredni prihodi direktan su rezultat povećane naplate potraživanja po otpisanim kreditima.

Značajan izvor kapitala MKF čini donirani kapital koji iznosi 45,1 milion KM ili 30% ukupnog kapitala, dok jedno MKD nema doniranog kapitala. Donirani kapital u odnosu na kraj prethodne godine povećan je za 2,1 milion KM, odnosno 5%, i odnosi na povećanje doniranog kapitala samo kod jedne MKF za koju je kontrolom utvrđeno da je o stanju istog pogrešno izvještavala Agenciju u prethodnim periodima.

Osnovni kapital MKO na dan 31.03.2012. godine iznosi 10,8 miliona KM ili 7% ukupnog kapitala.

Ostale rezerve iznose 3 miliona KM, ili 2% ukupnog kapitala i odnose se na 3 MKF.

3.3. Kreditni portfolio

Osnovna djelatnost MKO je mikrokreditiranje na koje se odnosi iznos od 411,4 miliona KM ili 84% ukupne aktive mikrokreditnog sektora. Nivo ukupnih kredita sektora zavisi od stanja kredita MKF na koje se odnosi 409,9 miliona KM ili 99,6% od ukupnih kredita, dok se na MKD odnosi 1,5 miliona KM ili 0,4% od ukupnih kredita. Neto krediti, koje čine ukupni krediti umanjani za rezerve za kreditne gubitke prikazani su u Tabeli 6.

Tabela 6. Neto krediti

u 000 KM

Red. Broj	OPIS	31.12.2011. godine			31.03.2012. godine			Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	MKF	MKD	Ukupno	
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)	9=8/5
1.	Kreditni	412.802	1.582	414.384	409.848	1.543	411.391	99
2.	Rezerve za kreditne gubitke	11.647	11	11.658	11.342	30	11.373	98
3.	Neto krediti (1.-2.)	401.155	1.572	402.727	398.506	1.512	400.018	99

Neto krediti iznose 400 miliona KM i za 1% su manji u odnosu na 31.12.2011. godine, dok su krediti na bruto osnovi također manji za 1% u odnosu na kraj prethodne godine.

Rezerve za kreditne gubitke iznose 11,4 miliona KM i manje su za 2% u odnosu na 31.12.2011. godine. Omjer rezervi za kreditne gubitke u odnosu na ukupan kreditni portfolio iznosi 2,76%, te u odnosu na omjer sa 31.12.2011. godine, bilježi poboljšanje od 0,05 procentnih poena.

Posmatrajući bruto portfolio MKO kroz godine rada MKO, najveći iznos istog zabilježen je na kraju 2008. godine kada je iznosio 830,2 miliona KM, što u usporedbi sa stanjem na dan 31.03.2012. godine, predstavlja pad od čak 50%. Posmatrajući ova dva perioda, kod pojedinačnih MKO, dvije MKF su zabilježile najveći pad bruto portfolija, kod kojih je isti pao za čak 73%, odnosno 71%.

Grafikon 10. Iznos bruto portfolija MKO po godinama (u 000 KM)

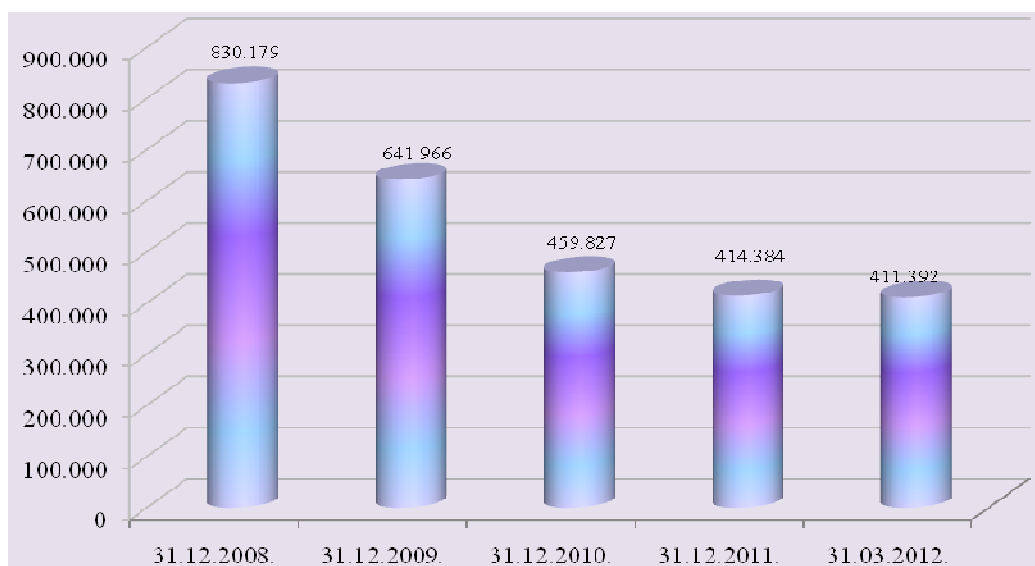

Tabela 7. Sektorska i ročna struktura mikrokredita MKO na dan 31.03.2012. godine

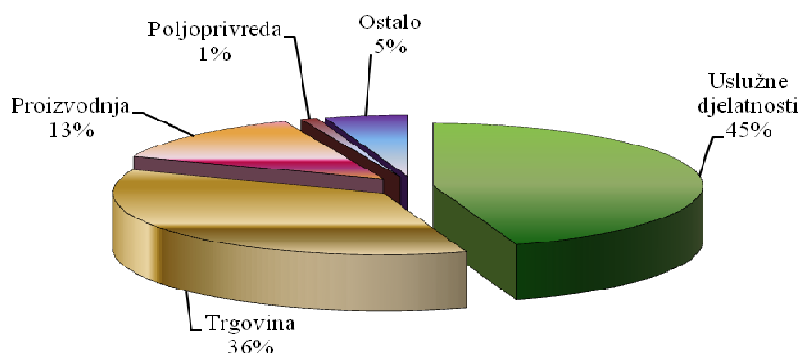
u 000 KM

Red. Broj	Mikrokrediti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Dospjela potraživanja	UKUPNO	%
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7
1.	Pravnim licima					
a.)	Uslužne djelatnosti	1.286	3.571	49	4.906	45%
b.)	Trgovina	1.293	2.534	42	3.870	36%
c.)	Poljoprivreda	37	113	1	151	1%
d.)	Proizvodnja	544	825	17	1.386	13%
e.)	Ostalo	158	420	3	582	5%
	UKUPNO 1:	3.319	7.463	112	10.895	100%
2.	Fizičkim licima					
a.)	Uslužne djelatnosti	10.518	78.924	1.061	90.503	23%
b.)	Trgovina	6.946	43.065	641	50.652	13%
c.)	Poljoprivreda	9.491	127.568	1.124	138.183	34%
d.)	Proizvodnja	2.222	21.408	235	23.866	6%
e.)	Stambene potrebe	2.939	44.370	399	47.707	12%
f.)	Ostalo	13.987	35.050	548	49.585	12%
	UKUPNO 2:	46.104	350.385	4.007	400.496	100%
	UKUPNO (1+2):	49.423	357.848	4.119	411.391	

Prema sektorskoj strukturi mikrokredita 400,5 miliona KM ili 97% od ukupnih kredita plasirano je fizičkim licima, a 10,9 miliona ili 3% pravnim licima.

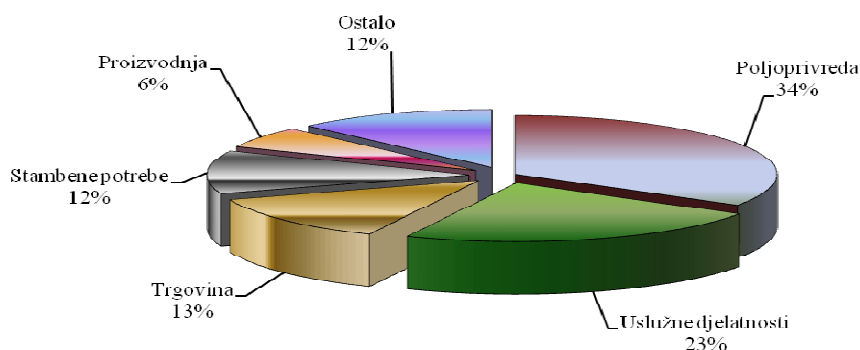
U ročnoj strukturi mikrokredita na kratkoročne kredite, u koje se uključuju i dospjela potraživanja odnosi se 53,5 miliona KM ili 13 %, a na dugoročne kredite 357,9 miliona KM ili 87%. Sama dospjela potraživanja iznose ukupno iznose 4,1 milion KM ili 1% od ukupnih kredita i gotovo u cijelosti se odnose na kredite fizičkim licima.

Grafikon 11. Sektorska struktura mikrokredita plasiranih pravnim licima

Prema granskoj strukturi najveći iznos, od ukupnog iznosa mikrokredita datih **pravnim licima**, plasiran je za uslužne djelatnosti i trgovinu – uslužne djelatnosti 4,9 miliona KM ili 45%, odnosno trgovina 3,9 miliona KM ili 36%. Za proizvodnju dato je 1,4 miliona KM ili 13% od ukupnog iznosa mikrokredita datih pravnim licima, dok je za poljoprivredu dato 0,2 miliona KM ili 1%, a za ostale namjene 0,5 miliona KM ili 5%.

Grafikon 12. Sektorska struktura mikrokredita plasiranih fizičkim licima

Što se tiče kredita **fizičkim licima**, 138,2 miliona KM ili 34% plasirano je za poljoprivredu, zatim 90,5 miliona KM ili 23% za uslužne djelatnosti, za trgovinu je plasirano 50,6 miliona KM ili 13%, za stambene potrebe 47,7 miliona KM ili 12%, za proizvodnju 23,9 miliona KM ili 6%, te za ostalo 49,6 miliona KM ili 12%.

Na osnovu analize granske strukture zaključuje se da je mikrokreditiranje najvećim dijelom usmjereno na kreditiranje poljoprivrede i uslužnih djelatnosti, te se većim dijelom odnosi na dugoročne kredite fizičkim licima iz čega proističe da se krediti u najvećem broju slučajeva odobravaju licima koja nemaju pristup tradicionalnim izvorima financiranja kako zbog rizičnosti posla kojeg obavljaju, tako i zbog nedostatka adekvatnih kolaterala.

Procent kredita koji se daju za uslužne djelatnosti fizičkim osobama u porastu je, dok su krediti dati za stambene potrebe i ostale namjene u padu, što znači da je fokus sektora usmjeren na podršku mikropoduzetništva.

Odlukom o visini i načinu formiranja i održavanja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/07), MKO su dužne sva kreditna sredstva i druga potraživanja raspoređivati u određene grupe primjenom kriterija broja dana kašnjenja u otplati na način da za svaku grupu izdvaja rezerve za kreditne i druge gubitke na teret troškova poslovanja.

Osnovicu za obračun visine rezervi čini iznos neotplaćenog kredita, dospjele kamate i naknade i sve druge stavke kod kojih je MKO izložena riziku nemogućnosti naplate, odnosno poslovnog neuspjeha. Iznosi potraživanja razvrstanih u zadane grupe i obračunate rezerve po tim grupama sa stanjem na dan 31.03.2012. godine vide se iz slijedeće tabele:

Tabela 8. Izvještaj o visini i načinu formiranja rezervi za kreditne gubitke na dan 31.03.2012. godine

u 000 KM

Rb.	Dani kašnjenja	Stope rezervisanja	Iznos kredita	Dospjela kamata		Iznos ostalih stavki aktive	Rezervisanja			Ukupna rezervisanja
				Stopa rezervisanja	Iznos kamate		Po kreditima	Po dospjelim kamatama	Po ostalim stavkama aktive	
1	2	3	4	5	6	7	$8=(4 \times 3)/100$	$9=(5 \times 6)/100$	$10=(7 \times 3)/100$	$11=(8+9+10)$
1.	0	0%	384.470	0%	61	307	0	0	0	0
2.	1 – 15	2%	6.018	2%	124	0	119	3	0	123
3.	16 – 30	15%	8.817	100%	129	0	1.323	129	0	1.452
4.	31 – 60	50%	4.133	100%	130	0	2.066	129	0	2.196
5.	61 – 90	80%	2.709	100%	140	0	2.166	140	0	2.307
6.	91 – 180	100%	5.244	100%	879	0	5.699	885	0	6.583
UKUPNO			411.391		1.463	307	11.373	1.287	0	12.660

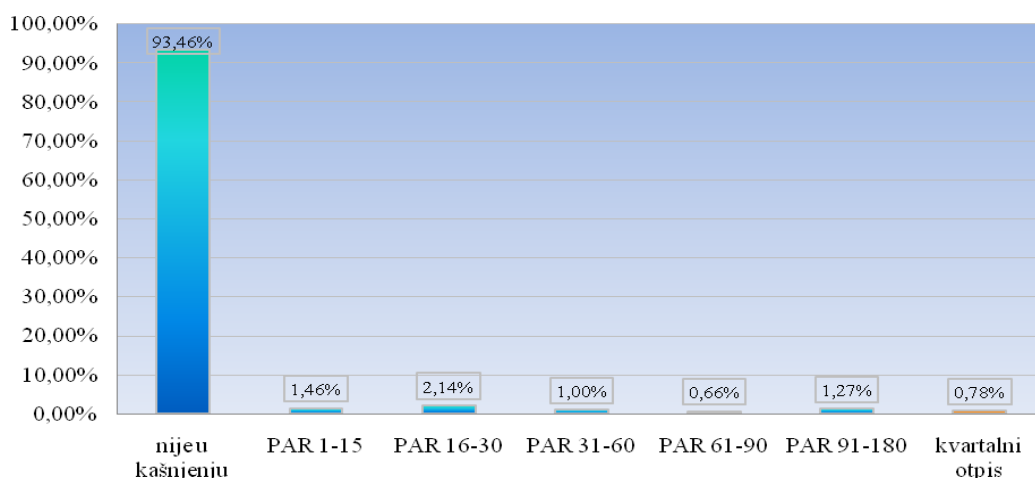
7.	preko 180	Otpis	3.201	100%	1.031					
----	-----------	-------	--------------	------	--------------	--	--	--	--	--

Kašnjenje u otplati duže od jednog dana imaju krediti u iznosu 26,9 miliona KM. Stopa kredita u kašnjenju preko jednog dana na kraju prvog kvartala 2012. godini iznosila je 6,54% i bilježi blagi porast u odnosu na kraj prethodne godine (za 0,45 procentna poena).

Ukupan iznos dospjelih kamata po aktivnim kreditima koji imaju kašnjenje u otplati duže od jednog dana iznosi 1,4 miliona KM.

Ukupan iznos obračunatih rezervi po svim osnovama je 12,6 miliona KM i u odnosu na prethodni kvartal, manje su za 3%, dok je otpis u I kvartalu 2012. godine iznosio 3,2 miliona KM po glavnici i 1 milion KM po kamati.

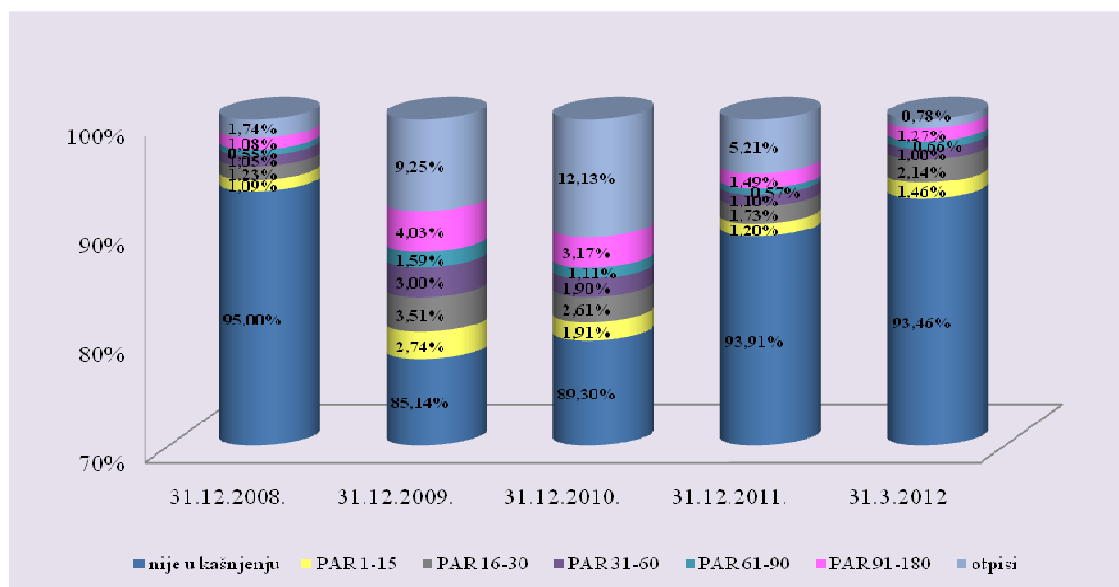
Grafikon 13. Kvalitet portfolija MKO na dan 31.03.2012. godine

U poređenju s prethodnim godinama poslovanja MKO, usprkos nastavku pada mikrokreditnog portfolija, mikrokreditni sektor iskazuje poboljšanje kvalitete aktivnog kreditnog portfolija.

Poboljšanje kvalitete aktivnog kreditnog portfolija iskazano je smanjenjem stope rezervi za kreditne gubitke sa 7,94% koliko je iznosila na kraju 2009. godine, na 2,76% koliko je ostvareno sa 31.03.2012. godine. Portfolio u riziku preko jednog dana kašnjenja smanjen je sa 14,87%, koliko je iznosio na kraju 2009. godine, na 6,54%, dok je portfolio u riziku (preko 30 dana kašnjenja) smanjen sa 8,62% koliko je iznosio na kraju 2009. godine na 2,94%, čime se ukupan rezultat sektora po pitanju rizičnosti portfolija, sa 31.03.2012. godine, nalazi u okvirima standarda propisanog od Agencije. Od 16 MKO, 5 MKF ne zadovoljava standard Agencije u pogledu rizičnosti portfolija koji mora biti ispod 5%. U prvom kvartalu 2012. godini MKO su otpisale 3,2 miliona KM glavnice, odnosno 0,78% ukupnih bruto kredita.

Grafikon 14. Klasifikacija bruto portfolija MKO po godinama

Negativan utjecaj i posljedice globalne ekonomske krize na finansijski sektor, posebno su izraženi kod poslovanja MKO kroz segment kreditiranja i kvalitet kreditnog portfolija. Zbog trenda rasta nenaplativih potraživanja iz ranijeg perioda, odnosno kašnjenja klijenata u plaćanju dospjelih kreditnih obaveza, došlo je do aktiviranja jemstava kod jednog broja kredita u kašnjenju, koji su imali ovakvu vrstu osiguranja, tako da je teret otplate tih kredita pao na jemce, odnosno žirante. S ciljem prikupljanja, praćenja i analize podataka o kreditima koje otplaćuju jemci, Agencija je od 31.12.2009. godine propisala novi izvještajni obrazac OKJ - otplate kredita na teret jemaca.

Prema izvještajima MKO u Federaciji BiH sa 31.03.2012. godine, 8.380 jemaca otplatili su 4,2 miliona KM od ukupno odobrenih kredita koje otplaćuju jemci u iznosu od 44,1 milion KM (7.612 kreditnih partija), što je za 2% manje jemaca koji otplaćuju tuđe kredite u poređenju sa 31.12.2011. godine (4,2 miliona KM, otplatilo je 8.553 jemca, dok je iznos ukupno odobrenih kredita koje otplaćuju jemci bio 45,6 miliona KM – 7.805 kreditnih partija). Od ukupnog broja kreditnih partija, 3,57% kreditnih partija otplaćuju jemci, i u odnosu na kraj 2011. godine, učešće kreditnih partija koje otplaćuju jemci u ukupnom broju kreditnih partija u neznatnom je padu, za 0,05 procentnih poena. Stanje preostalog duga po kreditima koje otplaćuju jemci sa 31.03.2012. godine iznosi 11,2 miliona KM, što čini 2,73% bruto kredita MKO i u odnosu na 31.12.2011. godine, udio preostalog duga u bruto portfoliju manji je za 0,14 procentnih poena. (31.12.2011. godine stanje preostalog duga po kreditima koje su otplaćivali jemci iznosilo je: 11,9 miliona KM u odnosu na 414,4 miliona KM bruto portfolija).

Prema izvještajima MKO, a shodno Odluci o uvjetima i načinu postupanja mikrokreditne organizacije po prigovoru klijenta („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/10), u periodu od 01.01.-31.03.2012. godine, klijenti MKO podnijeli su ukupno 100 prigovora, i svi su se odnosili na prigovore prema MKF. Od 15 MKF sa dozvolom za rad Agencije, za 6 nema evidentiranih prigovora, kao ni za jedno MKD. Najveći broj prigovora je po osnovu prigovora iz kategorije „ostalo“, kojih je ukupno 90, a većim dijelom odnose se na prigovore po osnovu neodobrenog zahtjeva za kredit ili reprogram kredita, zatim prigovore u pogledu sporenja jemstva, prigovore jemaca vezano za postupak naplate, te na ponašanje kreditnih službenika. Sudužnici/jemci, uputili su 57 prigovora. MKF su pozitivno riješile 56 prigovora, negativno 33 prigovora, dok je 11 prigovora u procesu obrade ili izjašnjenja.

3.4. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite

Efektivna kamatna stopa na mikrokredite je ukupna cijena tih kredita, a obračunava se i iskazuje u skladu sa Odlukom o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite („Službene novine Federacije BiH“, br: 27/07, 46/09 i 46/11).

U obračun efektivne kamatne stope uključuju se podaci o visini nominalne kamatne stope na kredite, iznosu naknada i provizija koje MKO izračunavaju klijentu u postupku odobravanja kredita i iznos naknada i provizija poznatih na dan izračuna, koje MKO izračunava klijentu tokom realizovanja ugovora o kreditu. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope računaju se na novoodobrene kredite u izvještajnom mjesecu.

Tabela 9. Prosječne ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite za I kvartal 2012. godine – po proizvodima

Rb.	OPIS	Ponderisana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderisana efektivna kamatna stopa (prosječna)
1.	Kratkoročni mikrokrediti za:		
1.1.	Uslužne djelatnosti	25,57%	33,21%
1.2.	Trgovinu	25,05%	32,66%
1.3.	Poljoprivredu	24,08%	31,71%
1.4.	Proizvodnju	23,87%	29,70%
1.5.	Stambene potrebe	21,69%	27,60%
1.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	35,56%	42,96%
1.7.	Ostalo	21,06%	31,38%
2.	Dugoročni mikrokrediti za:		
2.1.	Uslužne djelatnosti	23,17%	27,21%
2.2.	Trgovinu	24,30%	28,42%
2.3.	Poljoprivredu	20,41%	23,60%
2.4.	Proizvodnju	23,37%	26,80%
2.5.	Stambene potrebe	22,05%	24,70%
2.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	30,57%	36,26%
2.7.	Ostalo	24,77%	30,05%

Za kratkoročne kredite, prosječna ponderisana nominalna kamatna kreće se u rasponu od 21,06 % za ostalo do 35,56 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu 27,60 % za stambene potrebe do 42,96 % za nenamjenske kredite.

Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa na dugoročne kredite kreće se u rasponu 20,41 % za poljoprivredu do 30,57 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu od 23,60 % za poljoprivredu do 36,26 % za nenamjenske kredite.

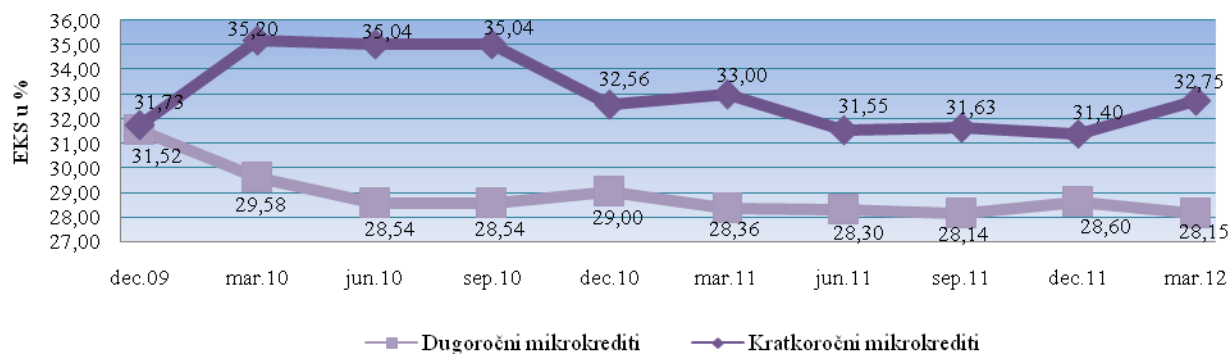
Analizirajući kamatne stope MKO po kreditnim proizvodima zaključuje se da su najjeftiniji krediti plasirani za poljoprivredne djelatnosti, dok su najskuplji nenamjenski, odnosno krediti za osnovne potrebe.

Prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne i dugoročne mikrokredite u Federaciji BiH po kvartalima prikazane su u Tabeli 10.

Tabela 10. Prosječne efektivne kamatne stope (EKS) na mikrokredite po kvartalima

PROSJEČNA EKS u % na	2009.	2010.				2011.				2012.
	31.12.	31.03.	30.06.	30.09.	31.12.	31.03.	30.06.	30.09.	31.12.	31.03.
Kratkoročne mikrokredite	31,73	35,20	35,04	35,04	32,56	33,00	31,55	31,63	31,40	32,75
Dugoročne mikrokredite	31,52	29,58	28,54	28,54	29,00	28,36	28,30	28,14	28,60	28,15

Grafikon 15. Trend kretanja prosječnih efektivnih kamatnih stopa na mikrokredite po kvartalima (u %)

Na kraju prvog kvartala 2012. godine, prosječne efektivne kamatne stope u mikrokreditnom sektoru na dugoročne kredite, u odnosu na 31.12.2011. godine, bilježe neznatan pad (0,45 procentnih poena), dok su prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne kredite u porastu (1,35 procentnih poena).

U cilju povećanja transparentnog kreditiranja i zaštite potrošača-klijenta mikrokreditnih organizacija, Agencija je spriječila iskazivanje kamatnih stopa na mjesečnoj osnovi čak i kada se iskazuju efektivne kamatne stope na kredite, kako se klijenti MKO ne bi dovodili u zabludu.

Agencija očekuje da će primjena gore navedenog propisa rezultirati dodatnim smanjenjem kamatnih stopa kod mikrokreditnih organizacija obzirom da će klijenti biti bolje informisani o jedinstveno iskazanim kamatnim stopama na mikrokredite kako u sredstvima javnog informisanja, reklamnim oglašavanjima, tako i u ugovorima o kreditu.

Kako za formiranje kamatnih stopa na mikrokredite najznačajniju stavku čine visoki administrativni troškovi mikrokreditnih organizacija, Agencija u kontrolama MKO posebnu pažnju posvećuje i opravdanosti određenih troškova u smislu člana 38. ZoMKO koje na koncu utječu na formiranje kamatnih stopa mikrokreditnih organizacija, održivost organizacija, te zaštitu doniranih sredstava.

3.5. Bilans uspjeha

Struktura bilansa uspjeha mikrokreditnog sektora Federacije BiH je prikazana u Tabeli 11.

Tabela 11. Bilans uspjeha MKO

u 000 KM

Red. Broj	OPIS	Za period 01.01. - 31.03.2011. g.				Za period 01.01. - 31.03.2012. g.				Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	%	MKF	MKD	Ukupno	%	
1	2	1	2	3=(1+2)	4	5	6	7=(5+6)	8	9=(7/3)
1.	PRIHODI PO KAMATAMA I SLIČNI PRIHODI									
1.1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	23.283	79	23.362	93	21.447	96	21.543	90	92
1.2.	Operativni prihodi	1.880	7	1.887	7	2.467	14	2.481	10	131
2.	UKUPNI PRIHODI (1.1.+1.2.)	25.163	86	25.249	100	23.914	110	24.024	100	95
3.	RASHODI									
3.1.	Rashodi po kamatama i sl. rashodi	6.152	14	6.166	23	5.053	19	5.072	20	82
3.2.	Operativni rashodi	15.979	67	16.047	58	17.255	71	17.326	67	108
3.3.	Trošk. rezer. za kred. i dr. gubitke	5.232	5	5.237	19	3.243	23	3.266	13	62
4.	UKUPNI RASHODI (3.1.+3.2.+3.3.)	27.364	87	27.451	100	25.551	114	25.665	100	93
5.	VANREDNI PRIHODI	3.372	16	3.388		3.839	4	3.843		113
6.	VANREDNI RASHODI	121	0	121		212	0	212		175
7.	UKUPNO PRIHODI -RASHODI (2+5-4-6)	1.050	16	1.065		1.989	0	1.990		187
8.	VIŠAK/MANJAK PRIHODA NAD RASHODIMA	1.050		1.050		1.989		1.989		189
9.	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		16	16			0	0		
10.	POREZI		2	2			0	0		
11.	NETO DOBIT/GUBITAK		14	14			0	0		
12.	UKUPAN FIN. REZULTAT			1.064				1.990		

Ukupni prihodi MKO za period 01.01. - 31.03.2012. godine iznose 24 miliona KM, od čega se 23,9 miliona KM ili 99,6% odnosi na prihode MKF, a 0,1 milion KM ili 0,4% na prihode jednog MKD. U odnosu na isti period prethodne godine, ukupni prihodi su manji za 1,2 miliona KM ili 5%.

Najveći dio prihoda, odnosi se na prihode od kamata koji iznose 21,5 miliona KM ili 90% ukupnih prihoda i u odnosu na isti period prethodne godine, manji su za 1,8 miliona KM ili 8%, dok operativni prihodi iznose 2,5 miliona KM ili 10% ukupnih prihoda i u odnosu na isti period prethodne godine, veći su za 0,6 miliona KM, odnosno za 31%.

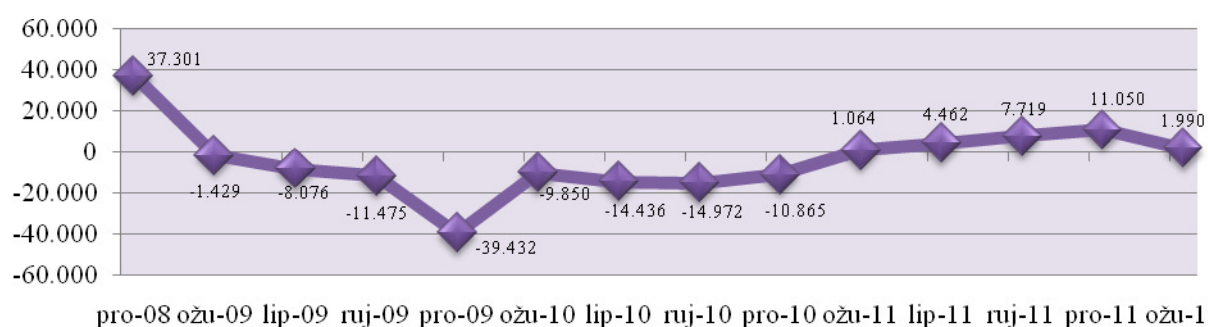
Ukupni rashodi iznose 25,6 miliona KM od kojih se 25,5 miliona ili 99,6% odnosi na rashode MKF, a 0,1 milion KM ili 0,4% na rashode jednog MKD. U odnosu na isti period prethodne godine ukupni rashodi su manji za 1,8 miliona KM ili 7%.

U strukturi rashoda, 5,1 milion KM ili 20% od ukupnih rashoda odnosi se na rashode po kamatama na uzete kredite i ostale slične rashode i u odnosu na isti period prethodne godine manji su za 1,1 milion KM ili 18%. Operativni rashodi iznose 17,3 miliona KM ili 67% ukupnih rashoda i u odnosu na isti period prethodne godine, veći su za 1,3 miliona KM ili 8%. Operativni rashodi sastoje se od troškova plaća i doprinosa u iznosu od 9,4 miliona KM (01.01.-31.03.2011.: 8,9 miliona KM), troškova poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režija u iznosu od 4,3 miliona KM (01.01.-31.03.2011.: 4,4 miliona KM), te ostalih operativnih troškova u iznosu od 3,6 miliona KM (01.01.-31.03.2011.: 2,7 miliona KM). Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke iznose 3,2 miliona KM ili 13% od ukupnih rashoda i u odnosu na isti period prethodne godine manji su za 2 miliona KM ili 38%.

Vanredni prihodi MKO ostvareni u periodu od 01.01. do 31.03.2012. godine iznose 3,8 miliona KM i u odnosu na isti period prethodne godine, veći su za 455 hiljada KM, odnosno za 13%. Preko 90% vanrednih prihoda, odnosi se na naplatu potraživanja po otpisanim kreditima. Vanredni rashodi MKO ostvareni u prvom kvartalu 2012. godine iznose 212 hiljada KM, i u odnosu na isti period prethodne godine, veći su za 91 hiljadu KM odnosno za 75%.

Za period 01.01.-31.03.2012. godine, neto dobit jednog MKD iznosila je 0,5 hiljada KM (01.01. – 31.03.2011.: 14 hiljada KM). U ovom periodu MKF su ostvarile višak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 1.989 hiljada KM, dok su u istom periodu prethodne godine, MKF ostvarile višak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 1.050 hiljada KM. U periodu 01.01. – 31.03.2012. godine, od ukupno 15 MKF, manjak prihoda nad rashodima imale su 4 MKF i to u ukupnom iznosu od 233 hiljade KM, a višak prihoda nad rashodima ostvarilo je 11 MKF u ukupnom iznosu od 2.222 hiljade KM.

Grafikon 16. Ukupan finansijski rezultat MKO po kvartalima (u 000 KM)

Na nivou mikrokreditnog sektora u Federaciji BiH, ostvaren je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 1.990 hiljada KM, što je za 926 hiljada KM ili 87% više u odnosu na isti period prethodne godine.

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Analizirajući izvještaje MKO sa 31.03.2012.godine možemo konstatovati slijedeće:

- MKO sa 31.03.2012. godine zapošljavaju ukupno 1.512 radnika što je za 3 radnika više u odnosu na 31.12.2011. godine;
- Bilansna suma MKO sa 31.03.2012. godine iznosi 488 miliona KM, od čega se na MKF odnosi 486,3 miliona KM ili 99,7%, a na MKD 1,7 miliona KM ili 0,3% od ukupnog bilansa MKO;
- Bilansna suma MKO na kraju prvog kvartala 2012. godine bila je manja za 14,5 miliona KM ili 3% u odnosu na stanje sa 31.12.2011. godine;
- Ukupni bruto krediti MKO sa 31.03.2012. godine iznose 411,4 miliona KM i čine 84% ukupne aktive MKO, dok neto krediti iznose 400 miliona KM. Krediti na bruto osnovi manji su za 1% u odnosu na stanje sa 31.12.2011. godine;
- Osnovni izvor sredstava MKO su obaveze po uzetim kreditima koje na dan 31.03.2012. godine iznose 315 miliona KM ili 65% ukupne pasive MKO i manje su za 5% u odnosu na stanje sa 31.12.2011. godine;
- Ukupni kapital MKO na dan 31.03.2012. godine iznosi 152,7 miliona KM, od čega kapital MKF iznosi 152 miliona KM, a kapital jednog MKD 0,7 miliona KM. Najznačajnije stavke kapitala MKF su višak prihoda nad rashodima u iznosu od 93,7 miliona KM koji čini 61% ukupnog kapitala MKF. Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 129 hiljada KM ili 18% ukupnog kapitala MKD, dok osnovni kapital MKD iznosi 600 hiljada KM ili 82% ukupnog kapitala MKD;
- U periodu 01.01. - 31.03.2012. godine, 11 MKF je ostvarilo višak prihoda nad rashodima u iznosu od 2.222 hiljade KM, dok su manjak prihoda nad rashodima ostvarile 4 MKF u iznosu od 233 hiljade KM, što znači da su MKF sa 31.03.2012. godine poslovale s viškom prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 1.989 hiljada KM. Jedno MKD je sa 31.03.2012. godine ostvarilo neto dobit u iznosu od 0,5 hiljada KM, što znači da je na nivou mikrokreditnog sektora u Federaciji BiH, ostvaren pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 1.990 hiljada KM.

U narednom periodu MKO trebaju intenzivno raditi na:

- Iznalaženju partnera za konsolidaciju pri čemu MKF koje imaju manji iznos kapitala, te visok stepen otpisanih zajmova trebaju donijeti jasnu strategiju o pripajanju većim i snažnijim MKF kako bi se optimizirali resursi, očuvala donirana sredstva, osigurala podrška stranih kreditora, te obezbijedila budućnost uposlenih u MKO;
- Smanjenju troškova poslovanja, primjeni principa domaćinskog poslovanja sredstvima fondacije i primjeni principa dobrih korporativnih praksi;
- Unaprjeđenju funkcije interne revizije i daljem poboljšanju sistema internih kontrola, poboljšanju efikasnosti poslovanja i optimiziranju resursa MKO kroz spajanje sa sličnim MKO a u cilju smanjenja kamatnih stopa;
- Usvajanju i punoj primjeni principa odgovornog kreditiranja;
- Punoj primjeni člana 2. ZoMKO što podrazumijeva obavljanje djelatnosti s ciljem poboljšanja materijalnog položaja korisnika mikrokredita, povećanja zaposlenosti i pružanja podrške razvoju poduzetništva;
- Obaveznoj razmjeni informacija na nivou sektora i Centralnog registra kredita;
- Poboljšanju saradnje sa Centrom za finansijsko savjetovanje u cilju rješavanja problema prezaduženih klijenata i žiranata;
- Poboljšanju institucionalnih kapaciteta, uključujući poboljšanje funkcija upravljanja i rukovođenja, te
- Potpunoj primjeni važećih propisa i povećanju transparentnosti poslovanja.

Broj: U.O.-41-3/12

Sarajevo, 07.06.2012.godine

Agencija za bankarstvo Federacije BiH
Sektor za nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija

PRILOZI

- Prilog 1. Osnovni podaci o MKO
- Prilog 2. Bilans stanja MKF
- Prilog 3. Bilans stanja MKD
- Prilog 4. Bilans uspjeha MKF
- Prilog 5. Bilans uspjeha MKD
- Prilog 6. Pregled doniranog kapitala MKF

Prilog 1.

OSNOVNI PODACI O MKO

Rb	Naziv mikro kreditne organizacije	Adresa i sjedište	Direktor	Tel/Fax	E-mail i Web	31.03.2012. godine		
						Iznos aktive u 000 KM	Iznos kapitala u 000 KM	Broj zaposlenih
1.	MKD "ADRIA mikro" d.o.o. Mostar	ul. Kneza Višeslava 14 88 000 MOSTAR	Sena Martina Topić	036/ 348-891, 348-890 fax	adria.mikro@tel.net.ba	1.719	730	7
2.	MKF "EKI" Sarajevo	ul. Džemala Bijedića bb 71 000 SARAJEVO	Sadina Bina	033/ 754-370, 754-388 fax	sbina@mkoeki.com www.mkoeki.com	101.384	36.146	274
3.	MKF "LIDER" Sarajevo	ul. Turhanija 2 71 000 SARAJEVO	Džavid Sejfović	033/ 250-580, 250-581 fax	dzavids@lider.ba www.lider.ba	11.266	10.427	48
4.	"LOK MKF" Sarajevo	ul. Skenderija 13 71 000 SARAJEVO	Nusret Čaušević	033/ 564-200, 564-201 fax	central.office@lok.ba www.lok.ba	65.437	3.549	193
5.	MKF "MELAHA" Sarajevo	ul. Hamdije Kreševljakovića 59 71 000 SARAJEVO	Iso Abinun	033/ 205-737 tel/fax	iso@melaha.ba	971	211	3
6.	MKF "MIBA" Tuzla	ul. Đorda Mihajlovića 4/III 75 000 TUZLA	Mirsad Bahić	035/ 277-455 tel/fax	miba@vesta.ba www.miba.ba	406	397	3
7.	MKF "MI-BOSPO" Tuzla	ul. Bosne srebrene bb 75 000 TUZLA	Nejira Nalić	035/ 270-283, 252-448 fax	mi-bospo@mi-bospo.org www.mi-bospo.org	29.936	15.382	137
8.	MKF "MIKRA" Sarajevo	ul. Marka Marulića 2/VI 71 000 SARAJEVO	Sanin Čampara	033/ 616-162, 717-141 fax	mikra@mikra.ba www.mikra.ba	16.215	4.315	90
9.	MKF "MIKRO ALDI" Goražde	ul. Panorama bb 73 000 GORAŽDE	Ferida Softić	038/ 226-456, 221-004 fax	mka.aldi@bih.net.ba www.mikroaldi.org	3.511	2.805	22
10.	"PARTNER MKF" Tuzla	ul. 15. maja bb 75 000 TUZLA	Senad Sinanović	035/ 300-250, 300-269 fax	partner@partner.ba www.partner.ba	105.207	42.460	274
11.	MKF "PRIZMA" Sarajevo	ul. Bistrik Medresa 43 71 000 SARAJEVO	Jure Žigo	033/ 573-320, 446-583 fax	hq@prizma.ba www.prizma.ba	110.667	22.345	246
12.	"PRVA ISLAMSKA MKF" Sarajevo	ul. Jukićeva 75 71 000 SARAJEVO	Edina Hadžimurtezić	033/ 666-233, 666-224 fax	info@mfi.ba	1.607	1.384	11
13.	MKF "SANI" Zenica	ul. Mehmedalije Tarabara 10 72 000 ZENICA	Sulejman Haračić	032/ 405-606 tel/fax	mikrosanizenica@yahoo.com	385	268	3
14.	MKF "SUNRISE" Sarajevo	ul. Hamdije Kreševljakovića 51 71 000 SARAJEVO	Zoran Dučić	033/ 278-020, 278-032 fax	sunrise@microsunrise.ba www.microsunrise.ba	34.082	9.294	144
15.	MKF "VORTT-INVEST" Sarajevo	ul. Azize Šaćirbegović 128 71 000 SARAJEVO	Mustafa Kapić	033/720-949, 720-941 fax	vorttdoo@yahoo.com	306	168	2
16.	MKF "ŽENE ZA ŽENE International" Sarajevo	ul. Džemala Bijedića 130 71 000 SARAJEVO	Seida Sarić	033/ 770-010, 770-012 fax	general@zenezazene.ba www.womenforwomen.org	4.943	2.888	55
UKUPNO						488.042	152.769	1.512

Prilog 2.

BILANS STANJA MKF

u 000 KM

Red. Broj	OPIS	31.12.2011. godine	%	31.03.2012. godine	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	28.973	6	26.093	5	90
1a)	Gotov novac i nekamatonski računi depozita	20.935	4	20.908	4	100
1b)	Kamatonski računi depozita	8.038	2	5.185	1	65
2.	Plasmani bankama	14.975	3	6.100	1	41
3.	Kreditni	412.802		409.848		99
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	11.647		11.342		97
3b)	Neto krediti (3-3a)	401.155	80	398.506	82	99
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	47.838	10	47.896	10	100
5.	Dugoročne investicije	15	0	15	0	100
6.	Ostala aktiva	9.048	2	8.998	2	99
7.	Minus: rezerv. na ost. stavke aktive, osim kredita	1.398		1.285		92
8.	UKUPNO AKTIVA	500.606	100	486.323	100	97
PASIVA						
9.	Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	82.347	16	75.508	16	92
10.	Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	248.634	50	238.548	49	96
11.	Ostale obaveze	20.054	4	20.229	4	101
12.	UKUPNO OBAVEZE	351.035	70	334.285	69	95
13.	Donirani kapital	43.061		45.160		105
14.	Osnovni kapital	10.157		10.245		101
15.	Višak prihoda nad rashodima	114.647		117.191		102
15a)	za prethodne godine	102.577		114.953		112
15b)	za tekuću godinu	12.070		2.238		19
16.	Manjak prihoda nad rashodima	21.236		23.483		111
16a)	za prethodne godine	20.330		23.250		0
16b)	za tekuću godinu	906		233		26
17.	Ostale rezerve	2.942		2.926		99
18.	UKUPNO KAPITAL	149.571	30	152.039	31	102
19.	UKUPNO PASIVA	500.606	100	486.323	100	97
VANBILANSNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	167.674		168.876		101
	- komisioni poslovi	548		510		93

Prilog 3.

BILANS STANJA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2011. godine	%	31.03.2012. godine	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	270	14	74	4	27
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	270	14	74	4	27
1b)	Kamatonosni računi depozita	0	0	0	0	0
2.	Plasmani bankama	0	0	0	0	0
3.	Kreditni	1.582		1.543		98
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	11		30		290
3b)	Neto krediti (3-3a)	1.572	80	1.512	88	96
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	75	4	79	5	105
5.	Dugoročne investicije	0	0	0	0	0
6.	Ostala aktiva	57	3	56	3	0
7.	Minus: rezervir. na ost. stavke aktive, osim kredita	2		2		0
8.	UKUPNO AKTIVA	1.973	100	1.719	100	87
PASIVA						
9.	Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	723	37	470	27	65
10.	Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	452	23	451	26	
11.	Ostale obaveze	69	3	68	4	99
12.	UKUPNO OBAVEZE	1.244	63	990	58	80
13.	Donirani kapital	0		0		0
14.	Osnovni kapital	600		600		100
15.	Emisiona ažia	0		0		0
16.	Neraspoređena dobit (16a+16b)	29		29		102
16a)	prethodnih godina	0		29		0
16b)	tekuće godine	29		0		2
17.	Zakonske rezerve	100		100		
18.	Ostale rezerve	0		0		0
19.	UKUPNO KAPITAL	729	37	730	42	100
20.	UKUPNO PASIVA	1.973	100	1.719	100	87
VANBILANSNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	60		60		99
	- komisioni poslovi	0		0		0

Prilog 4.

BILANS USPJEHA MKF

u 000 KM

Red. Broj	OPIS	Za period 01.01. - 31.03.2011. g.	%	Za period 01.01. - 31.03.2012. g.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	163	1	39	0	24
1.2.	Kamate na plasmane bankama	273	1	108	1	40
1.3.	Kamate na kredite	22.644	97	21.070	98	93
1.4.	Ostali finansijski prihod	203	1	230	1	113
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	23.283	100	21.447	100	92
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	5.886	96	4.672	92	79
2.2.	Ostali finansijski rashodi	266	4	381	8	143
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	6.152	100	5.053	100	82
3.	Neto finansijski prihodi (1.5. - 2.3.)	17.131		16.395		96
II	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	1.662	88	2.031	82	122
4.2.	Ostali operativni prihodi	218	12	435	18	200
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	1.880	100	2.467	100	131
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	8.927	56	9.368	54	105
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	4.396	28	4.328	25	98
5.3.	Ostali operativni troškovi	2.656	17	3.559	21	134
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	15.979	100	17.255	100	108
6.	Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke	5.232		3.243		62
7.	Višak/manjak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja (3.+4.3.-5.4.-6.)	-2.201		-1.637		74
8.	Vanredni prihodi	3.372		3.839		114
9.	Vanredni rashodi	121		212		175
10.	Višak/manjak prihoda nad rashodima (7.+8.-9.)	1.050		1.989		189

Prilog 5.

BILANS USPJEHA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za period 01.01. - 31.03.2011. g.	%	Za period 01.01. - 31.03.2012. g.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	0	0	0	0	n/a
1.2.	Kamate na plasmane bankama	0	0	0	0	n/a
1.3.	Kamate na kredite	78	99	96	100	123
1.4.	Ostali finansijski prihod	1	1	0	0	44
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	79	100	96	100	122
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	14	100	18	91	122
2.2.	Ostali finansijski rashodi	0	0	2	9	n/a
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	14	100	19	100	135
3.	Neto finansijski prihodi (1.5. - 2.3.)	64		77		120
II	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	5	66	14	100	288
4.2.	Ostali operativni prihodi	3	34	0	0	0
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	7	100	14	100	191
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	23	34	47	66	208
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	20	30	12	16	59
5.3.	Ostali operativni troškovi	25	37	12	17	49
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	67	100	71	100	105
6.	Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke	5		23		469
7.	DOBIT/GUBITAK OD REDOVNOG POSLOVANJA (3.+4.3.-5.4.-6.)	-1		-3		384
8.	Vanredni prihodi	16		4		24
9.	Vanredni rashodi	0		0		n/a
10.	DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	16		0		3
11.	POREZ	2		0		3
12.	NETO DOBIT/GUBITAK	14		0		3

Prilog 6.

PREGLED DONIRANOG KAPITALA MKF
stanje na dan 31.03.2012. godine

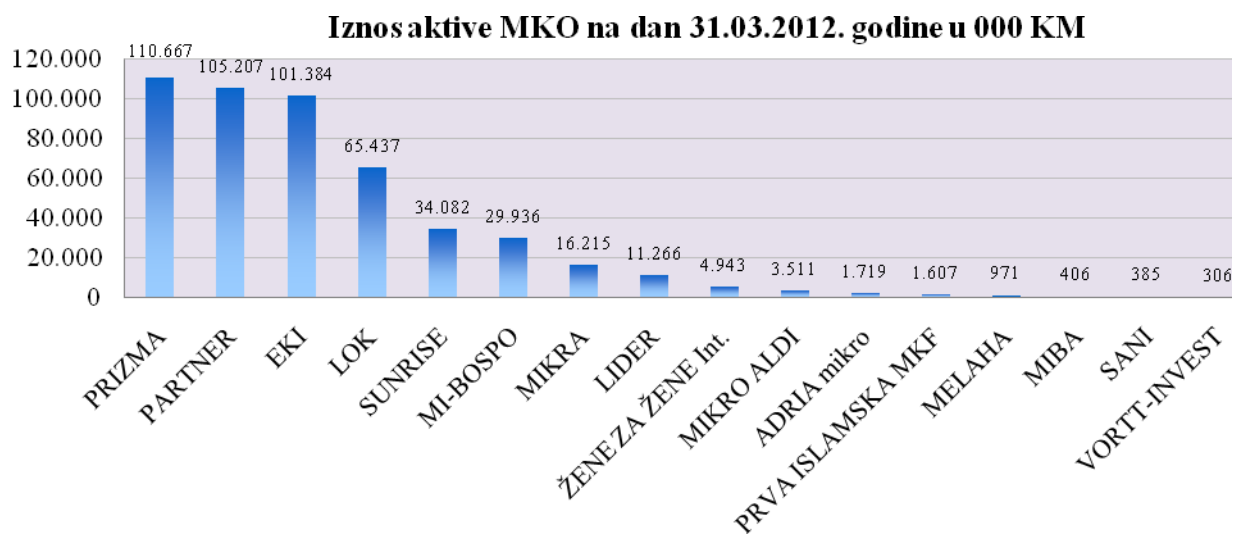
u 000 KM

Rb	Naziv donatora	MKF EKI Sarajevo	MKF LIDER Sarajevo	MKF MBA Tuzla	MKF ML-BOSPO Tuzla	MKF MIKRA Sarajevo	MKF MIKRO ALDI Goražde	PARTNER MKF Tuzla	MKF PRIZMA Sarajevo	PRVA ISLAMSKA MKF Sarajevo	MKF SUNRISE Sarajevo	MKF ŽENE ZA ŽENE Sarajevo	UKUPNO
Donacije za kreditni fond		5.246	5.891	298	2.911	3.412	804	6.828	7.490	2.099	1.942	2.259	39.180
1.	USAID	3.046						3.046	3.046			543	9.681
2.	CHF-(SIDA, MEDI, HILP)		5.891										5.891
3.	UNHCR				479		200	1.229	992		614	450	3.964
4.	CRS					3.412							3.412
5.	LIP (sredstva Vlade FBiH)				947			675			1.214		2.836
6.	PRM/USA State Department								2.006			577	2.583
7.	UNDP	1.932						59	672				2.663
8.	UMCOR			298	79			316	774			637	2.104
9.	Islamic Relief WW, Predstavništvo Sarajevo									2.099			2.099
10.	Women's World Banking				1.034								1.034
11.	IRC				226			805					1.031
12.	Mercy Corps							697					697
13.	OXSfam						500						500
15.	USDA Know-How Project	237											237
15.	Church World Service				146								146
16.	Udruga građana "ALDI"						104						104
17.	DK spajanje s "LORI" Orašje										98		98
18.	Women for Women Int.											52	52
19.	CRIC	31											31
20.	SOLIDARITES										16		16
Donacije za osnovna sredstva		8	0	0	0	65	0	228	61	0	10	0	373
21.	Mercy Corps							228					228
22.	CRS					65							65
23.	ICMC								53				53
24.	SOLIDARITES										10		10
25.	WORLD Vision Int.	8											8
26.	PHARE								8				8
Donacije za operativne troškove		2.039	864	0	0	0	0	1.395	3.087	0	709	0	8.095
27.	SIDA Housing	1.828											5.891
28.	IFC	104											5.891
29.	PRM								2.047				2.047
30.	UNHCR							129	840				969
31.	LIP (sredstva Vlade FBiH)							201			709		910
32.	CHF		864										831
33.	Mercy Corps							725					725
34.	CGAP							45	150				195
35.	EBRD	105											105
36.	WORLD BANK							65					65
37.	USAID							112					96
38.	MFC							12	34				46
39.	UNDP							43					43
40.	ADA ASBL (RATING)							21					21
41.	Ostalo	2						44	17				47
UKUPNO DONIRANI KAPITAL		7.293	6.755	298	2.911	3.477	804	8.452	10.639	2.099	2.661	2.259	47.648

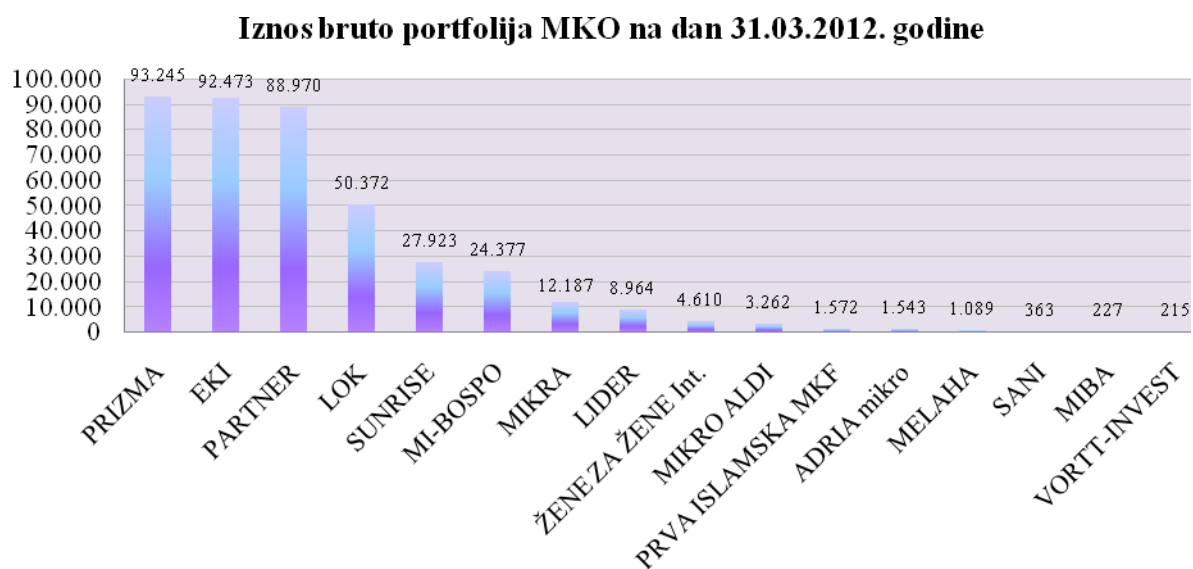
GRAFIKONI

- Grafikon 1. Iznos aktive MKO na dan 31.03.2012. godine u 000 KM
- Grafikon 2. Iznos bruto portfolija MKO na dan 31.03.2012. godine u 000 KM
- Grafikon 3. Iznos kapitala MKO na dan 31.03.2012. godine u 000 KM
- Grafikon 4. Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno neto dobit/gubitak MKD za period 01.01.- 31.03.2012. godine u 000 KM
- Grafikon 5. Prosječne ponderisane EKS na kratkoročne kredite prema izvještajima MKO u I kvartalu 2012. godine
- Grafikon 6. Prosječne ponderisane EKS na dugoročne kredite prema izvještajima MKO u I kvartalu 2012. godine
- Grafikon 7. Broj zaposlenih MKO na dan 31.03.2012. godine
- Grafikon 8. Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 31.03.2012. godine
- Grafikon 9. Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na bruto portfolio MKO na dan 31.03.2012. godine
- Grafikon 10. Portfolio u riziku preko 30 dana na dan 31.03.2012. godine

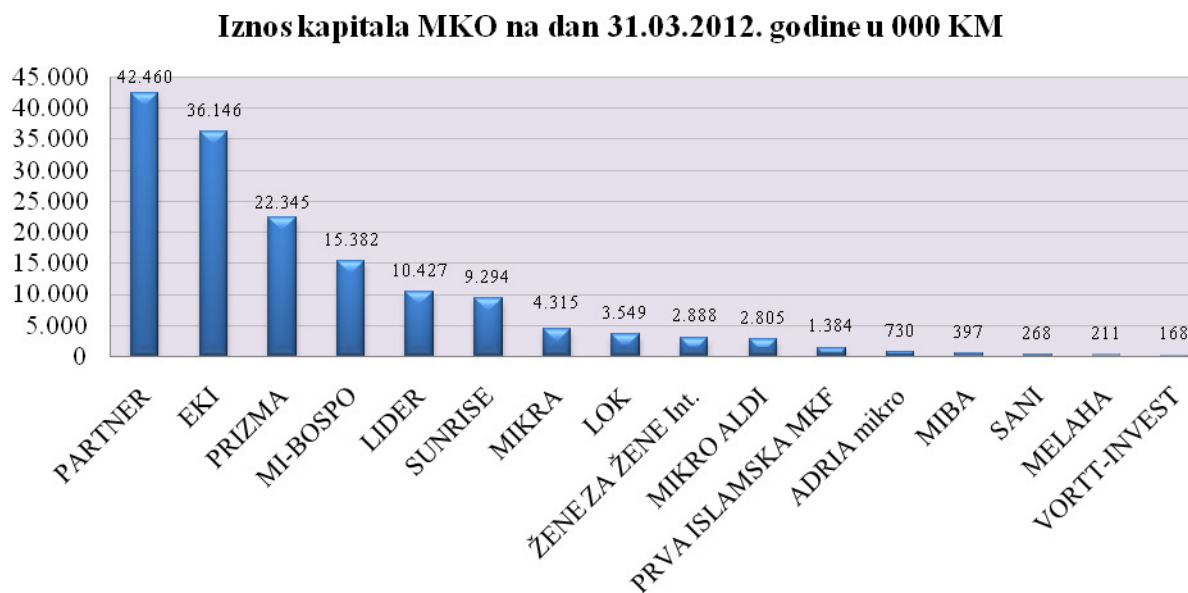
Grafikon 1.

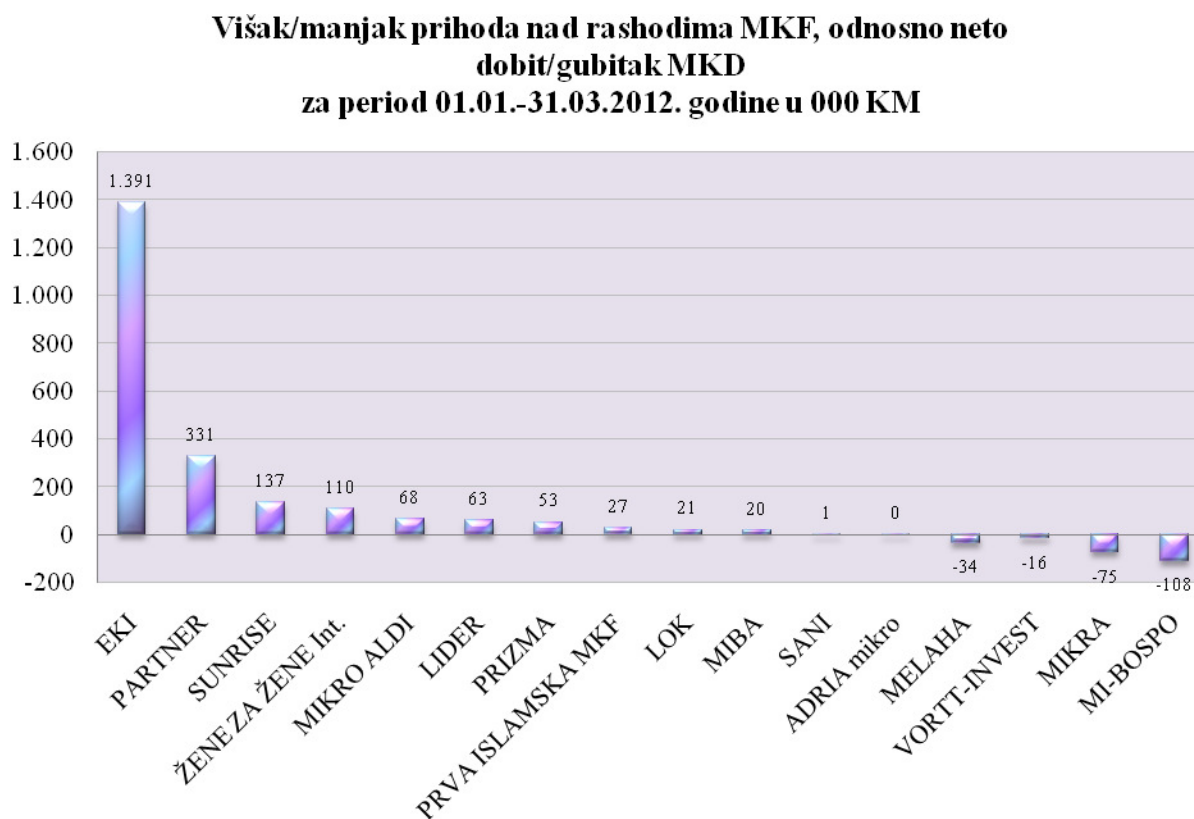
Grafikon 2.

Grafikon 3.

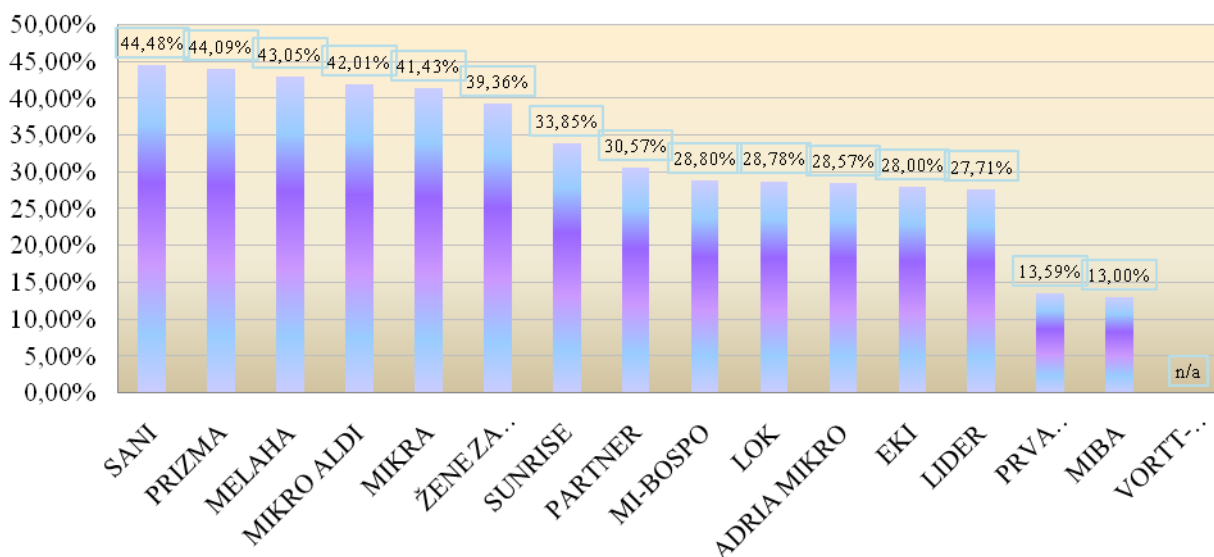

Grafikon 4.

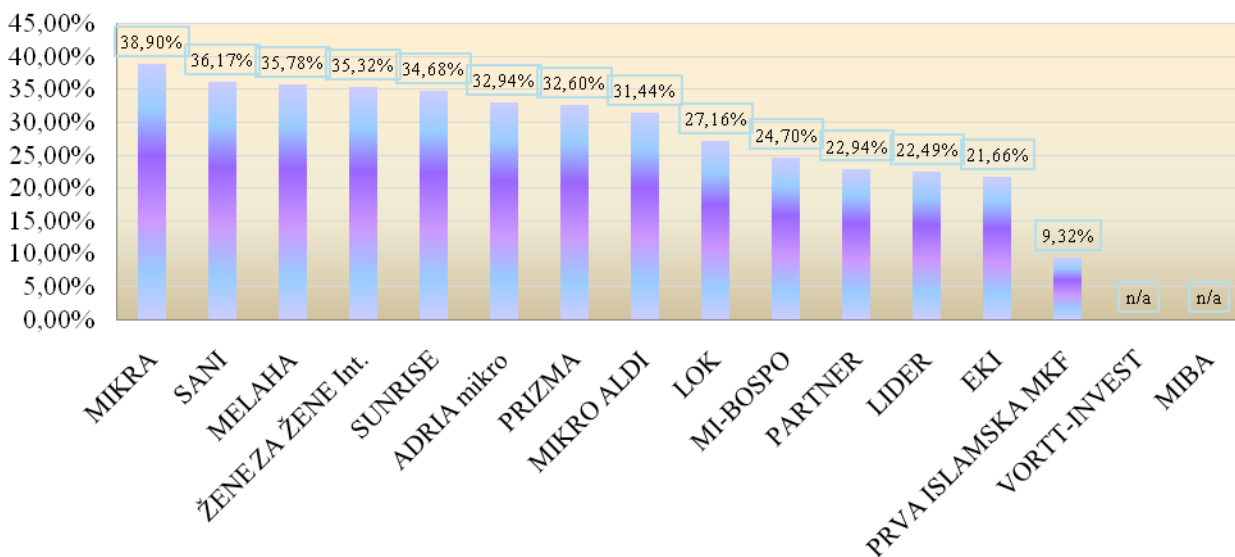
Grafikon 5.

**Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite
prema izvještajima MKO u I kvartalu 2012. godine**

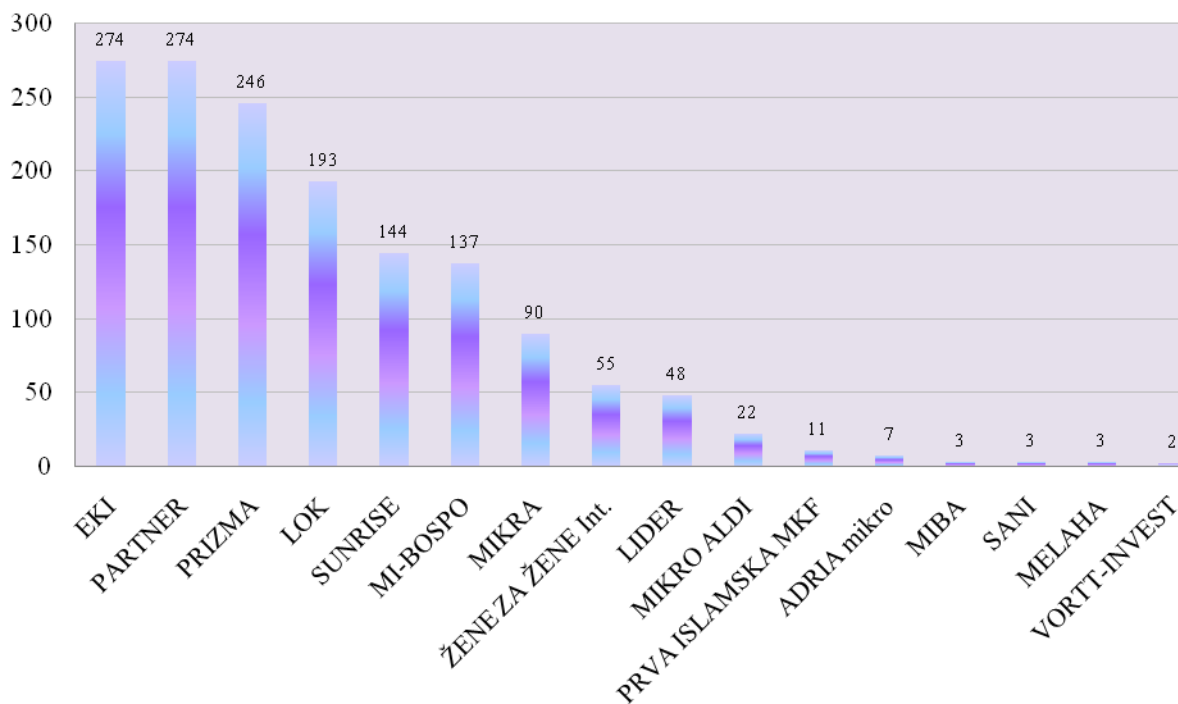
Grafikon 6.

**Prosječne ponderirane EKS na dugoročne kredite
prema izvještajima MKO u I kvartalu 2012. godine**

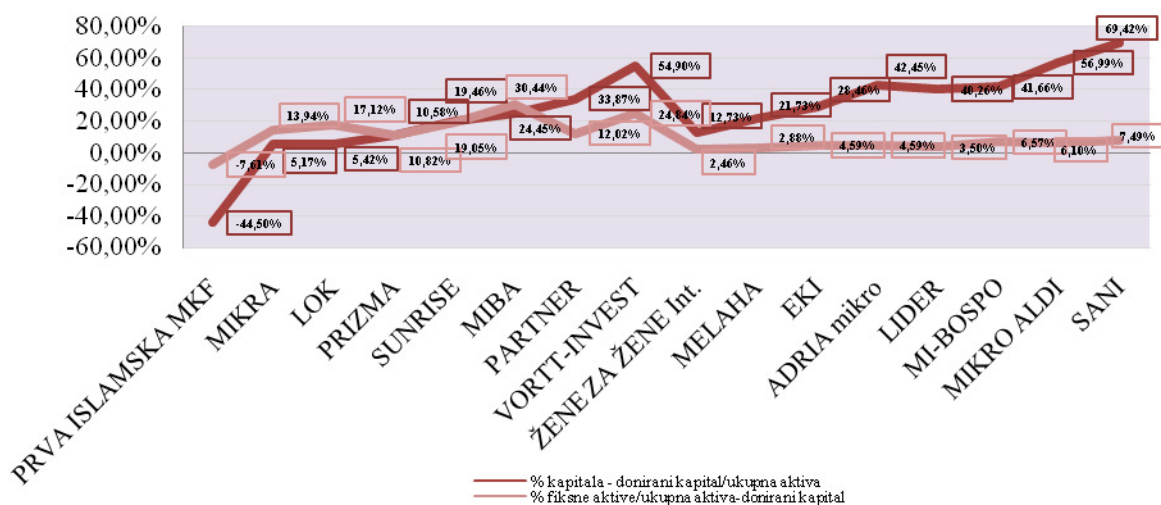
Grafikon 7.

Broj zaposlenih u MKO na dan 31.03.2012. godine

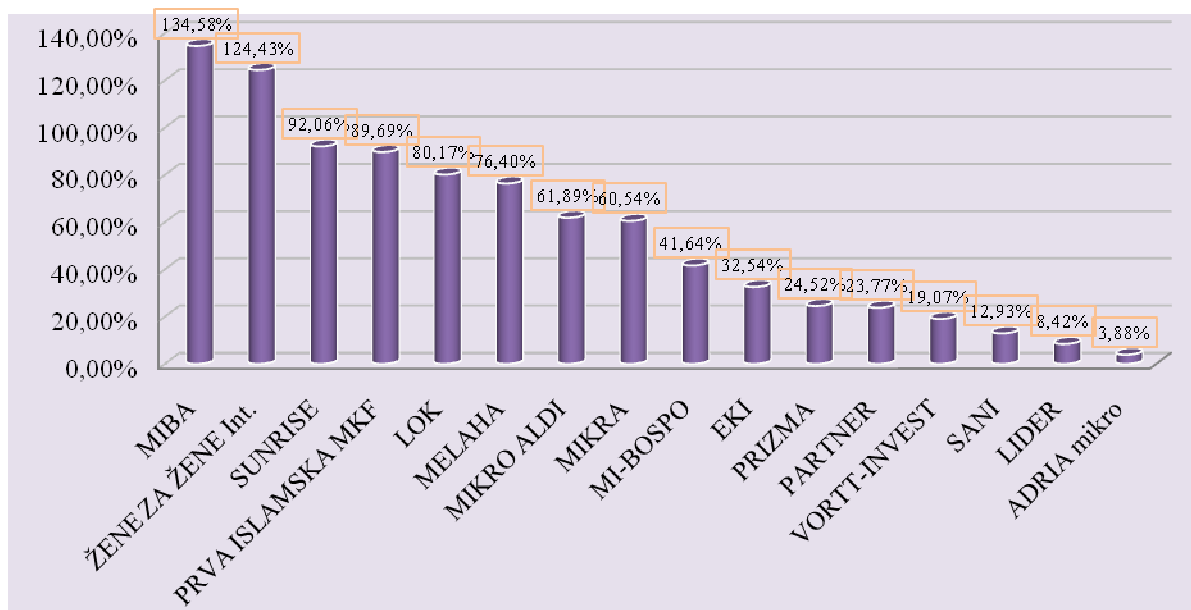
Grafikon 8.

Fiksna aktiva i kapital u odnosu na ukupnu aktivu na dan 31.03.2012. godine

Grafikon 9.

Ukupna potraživanja po otpisanim kreditima u odnosu na ukupan bruto portfolio MKO na dan 31.03.2012. godine

Grafikon 10.

Portfolio u riziku preko 30 dana na dan 31.03.2012. godine

